Lecții de dans pentru vârstnici și avansați

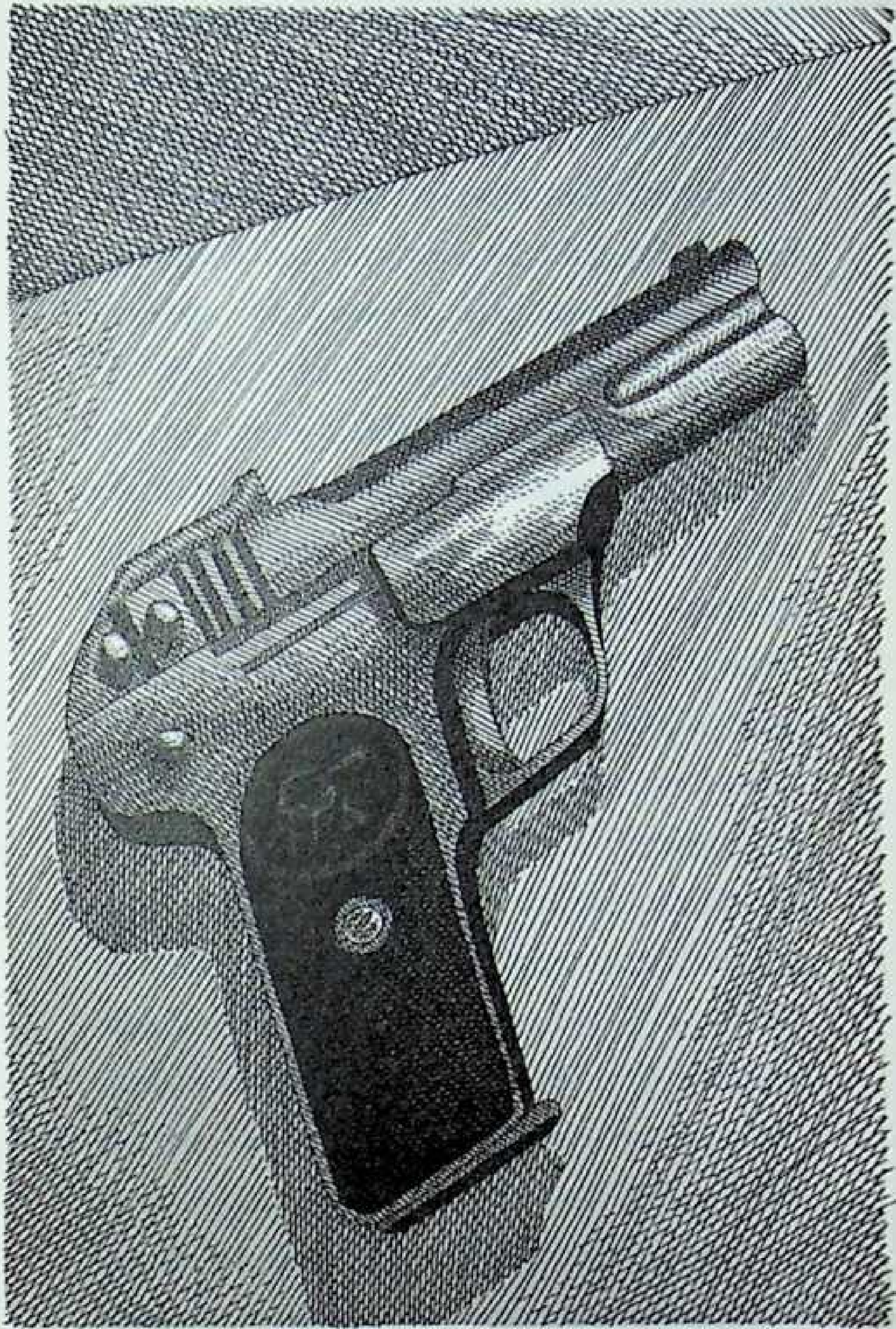
Bohumil Hrabal

Taneční hodiny pro starší a pokročilé

Cum vin astăzi pe la dumneavoastră, domnișoarelor, așa mergeam pe vremuri pe la biserică, să le admir pe fetele frumoase de acolo, ei, nu chiar la biserică, nu-s prea bise-ricos, dar la o prăvălioară de lângă biserică, unde un oarecare Altman vindea tot felul de lucruri de ocazie: mașini de cusut uzate, gramofoane americane cu două manivele, extinctoare Minimax, dar, în afară de asta, acest Altman se mai ocupa cu plasarea de fete pentru cârciumile și restaurantele din tot județul; fetele dormeau la el, într-una din cămăruțele din spate, iar când venea

vara ridicau un cort în grădină și domnului părinte îi plăcea să se plimbe de-a lungul gardului despărțitor, atunci pipițele puneau gramofonul să cânte, cântau și ele și fumau, stăteau la soare în costume de baie, era o splendoare ce vedeai, raiul pe pământ, de aceea și preotul defila atât de des pe lângă gard, de asta, dar și din cauza ghinionului pe care-1 avusese cu capelanii lui, unul fugise în

Canada cu o verisoară, al doilea se convertise la religia bisericii cehoslovace, iar cel de-al treilea a încălcat interdicția si a sărit gardul în grădina în care faceau plajă frumoasele și s-a îndrăgostit nebunește de una dintre ele, dar, din cauza dragostei neîmpărtășite, și-a zburat creierii - revolverul sau browningul nu poartă nimănui noroc; când eram puști, am împrumutat unul odată ca să tragem cu el în gard, la țintă, imitându-l Conar Tolnes, dar apoi frate-miu a luat pistolul și l-a demontat, iar noi n-am mai fost în stare să-l asamblăm la loc, am fost atât de disperați că ne venea să

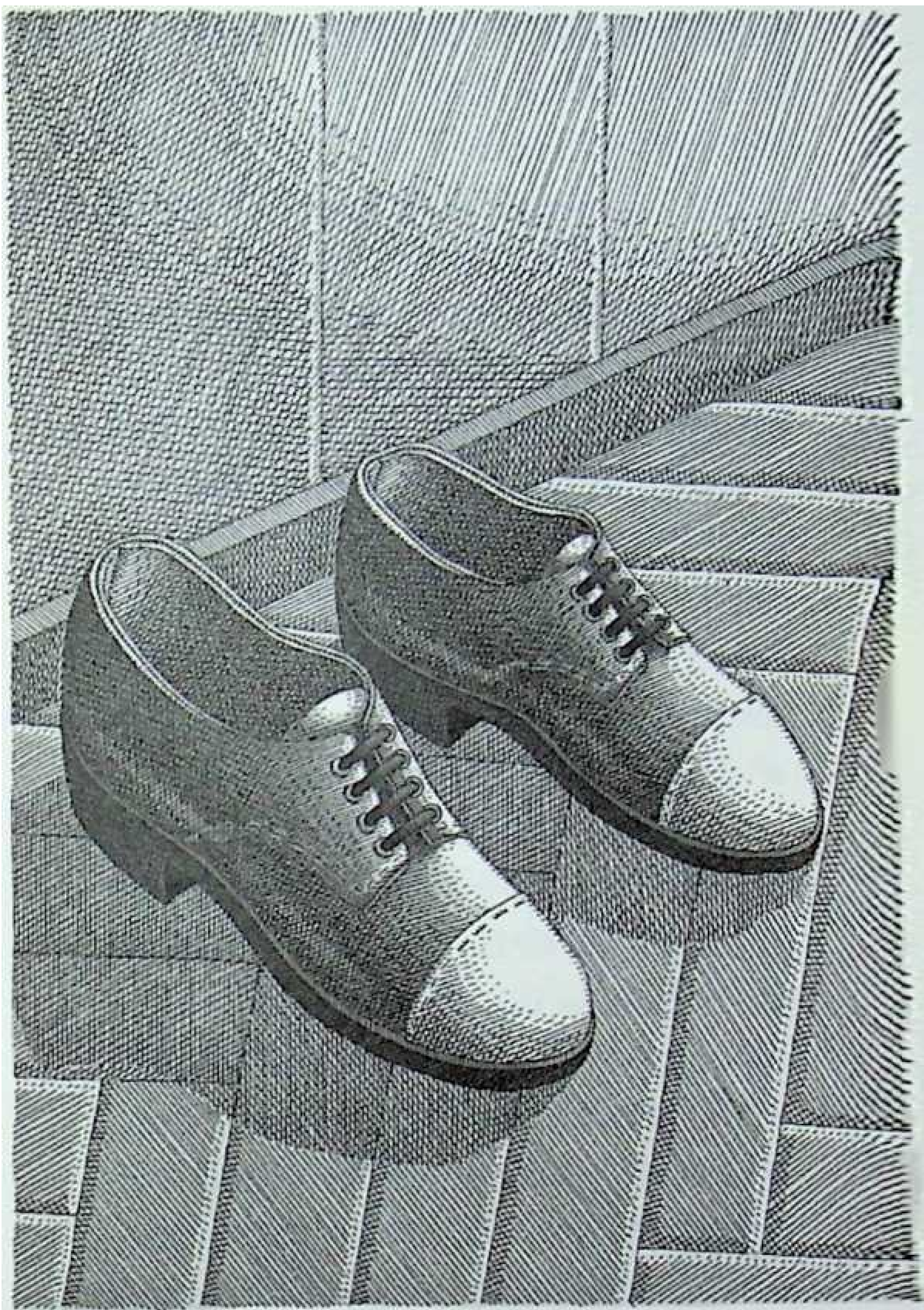

ne împușcăm, numai că nu mai aveam cu ce, ăsta a fost norocul nostru, că altfel n-aș mai fi putut merge la biserică să le văd pe frumoasele domnișoare, întotdeauna înțolit la patru ace, cu pantaloni cu dungulițe, ca un funcționar de la bancă, mă așezam ca un diplomat pe cutia unui Minimax, soarele strălucea, iar fetele în costume de baie stăteau tolănite pe pături, ca un fel de sectă care venera soarele; erau sase si zăceau pe spate legănându-și în mâini capetele cu părul tapat, contemplând norii ca să-și lase trupul pradă privirii bărbaților, și pentru că eram sensibil ca Mozart si un admirator al Renașterii europene, le fixam cu privirea ca un crocodil, cu un ochi la preot și cu celălalt la piciorușele lor încrucișate și la gleznele pe care și le balansau, cuprins de furnicături la fiecare mișcare de-a lor, pentru că, spuneți-mi, câți oameni au ocazia să vadă atâtea frumuseți într-un singur loc? poate doar împărații sau sultanii; în sfârșit, le povesteam domnișoarelor ce visam, cum ar fi visul cu un brutar care băga pâinea în cuptor și că asta însemna câștig la loterie, păcat că nu aveam bilet, să visezi brutărie e semn de bucurii peste noapte, dar la ce-s bune și bucuriile astea? Nici Havlíček[1], nici Cristos n-au râs vreodată, mai degrabă au lăcrimat, pentru că dacă vrei să fii apostolul unei cauze mărețe nu poți să-ți îngădui orice, Havlíček avea o minte strălucită, că până și profesorii se pierdeau în fața lui; i s-a oferit un fotoliu arhiepiscopal, dar el a ales justiția, un pic de cafea, puțină supă și lupta în slujba poporului și împotriva analfabetismului; căci numai perverșii visează noaptea că se tăvălesc în gunoi, și asta înseamnă că îi așteaptă vremuri fericite, ori o oală de noapte, și asta înseamnă un viitor de aur, dar tocmai asta e cheia, scumpe domnișoare: trebuie să te bazezi pe tine însuți și nu pe părinți, ca acel Manouch care credea că totul îi este permis pentru că taică-su era gardian la pușcărie, așa că nu facea altceva decât să tragă la măsea și să-și vadă toată ziua de năravuri, sfârșind mereu în câte-o încăierare, provocând conflicte, cum erau pe vremea Austro-Ungariei disputele între social-democrați, liber-cugetători și clerici, unii crezând că omul se trage din maimuță, alții că Dumnezeu l-ar fi creat pe Adam din țărână, iar pe Eva din mațele lui, ar fi putut să o creeze și pe ea tot din țărână și ar fi ieșit mai ieftin, dar astea sunt aiureli, pe atunci lumea era pustie ca orice stea,

dar oamenii trăncănesc iară să le pese de nimic; ar putea să-mi pice ochii pe fermecătoarea fiică a primului ministru, dar ce nu se poate, nu se poate, ba chiar poate să iasă urât, Sfântă Fecioară! prințul moștenitor luase sifilis și femeia aceea, Večeřová, l-a împușcat, dar apoi a fost și ea împușcată de un vizitiu, dar toate fetele o să vă spună că mai degrabă s-ar îngropa de vii decât să aibă un prieten cu jucăria defectă; eu, pe când slujeam în cea mai minunată armată din lume, i-am spus doctorului, dom' doctor, mă doare în piept, iar el mi-a zis, și pe mine la fel, băiete, de-am avea o sută de mii ca tine, am cuceri întreaga lume! și m-a repartizat la cea mai bună categorie, iar eu m-am simțit învingător și am ieșit de acolo plutind, dar el m-a strigat hei! tu ai mai mult timp, condu-o la gară pe nevastă-mea; și era o frumusețe de femeie soția lui, ceva în genul Mařenkái Zieglerová[2], voinică precum Maria Tereza, și îmbrăcată ca o regină; încă de la început m-a întrebat dacă sunt însurat, iar când am terminat, a vrut să-mi dea bacșiș o monedă de douăzeci, dar am refuzat, asta înseamnă să fii cavaler, nici Havlíček, nici Cristos n-ar fi acceptat; știți, pe atunci lumea se îngrijea de înfățișarea sa, eu de exemplu, purtam monoclu și un ac de cravată făcut dintr-o medalie pe care o câștigase un prieten al bunicului la un concurs de sărituri în înălțime la clubul sportiv *Ahile* din Brno, dar important pe atunci era să ai bani, puteai obține orice cu bani, chiar si fete frumoase, chiar dacă erai cocoșat sau terminat de bătrânețe, dacă aveai bani putea să-ți iei o frumusețe de fată, așa mergeau lucrurile, iar eu, cu toate că am jurat credință împăratului și președinților republicii, am rămas un învingător, am aceleași mâini fermecate, de chirurg, un pantofar are întotdeauna mâinile delicate, iar despre mine se spunea că eram un adevărat profesionist, Bata însuși mi-a trimis o scrisoare prin care mă ruga să lucrez pentru el ca să-i pun afacerea pe picioare, baroneasa Břízová, care venea la noi după lapte m-a privit, apoi și-a plecat ochii si m-a întrebat: nu sunteti si dumnea-voastră nobil? era o doamnă distinsă, cu o fețișoară ca a pisicilor de pe ambalajele de ciocolată, fiica ei s-a măritat cu arătosul magistrat Just, cunoscut pentru că le dădea pedepse mari derbedeilor și bețivilor, Tonek Opletalů i-a tras odată câteva palme fiindcă Just îi dăduse treisprezece luni de pușcărie, pentru că i-ar fi tăiat beregata lui Říha într-o dispută științifică; dar Cristos, vindecătorul popoarelor,

sprijinul celor sărmani, știa încă de pe-atunci că omul este înclinat spre mizerii și a vărsat lacrimi pentru asta, de aceea a avut forța ca pentru noi toți să ia în spate bârna aia și să o care doi kilometri, sus pe Golgota, bătut și plin de sânge, până în ziua de azi preoții înnebunesc când se gândesc la asta, de aceea preferă să le spună copiilor povestea cu Sfânta Treime, cu Tatăl care c de fapt Fiul, iar Fiul propriul Tată și cum folosesc un porumbel pentru vești, de-ajuns cât să facă să ți se învârtă capul, ca și cum preoților nu le-ar fi de-ajuns tot ce aud la spovedanii, toate dramele cu copii nelegitimi și tați naturali, dar oamenilor nu le place să audă așa ceva, deoarece Cristos voia ca noi, oamenii, să ne iubim aproapele, voia ordine, nu dragoste pe canapea, cum cred unii, turbați, cu creierul praf, dar eu pot să mă laud că am avut mereu în minte imaginea lui Havlíček, iar printre pantofari eram considerat un inginer al piciorului uman, pantofii mei aveau întotdeauna cusătura albă, ceruită, cuiele

nu zgâriau niciodată pielea, foloseam pap Elbert și tragacantă amestecată cu copite de elefant măcinate, dar lumea e plină de idioți și bețivi, să încerce ei să demonstreze că pot călări un cal stând în picioare, precum răposatul Masaryk la șaptezeci de ani, ca să nu mai vorbesc de călugării tibetani care construiesc o static de electrificare pentru a ilumina mănăstirea în care îl păstrează pe Buddha cel viu, micuțul copilaș Buddha, sau de profesorul Einstein, care a inventat submarinul atomic, sau de rusna-cii care zboară atât de iute în jurul lumii cu turboreactorul că trebuie să frâneze imediat după decolare, cică un deștept ar fi spus că nu-i departe ziua când, cu ocazia unui astfel de zbor în jurul lumii, pilotul turboreactorului își va vedea propria coadă, iar pasagerii abia urcați la bord ar trebui imediat să coboare, așa de repede se va putea călători, încât o să fie bine să rămâi acasă, în fond, nu s-a schimbat nimic, important este să nu stai într-o cocină si să le dai flori

fetelor frumoase; când preotul nostru nu putea să urineze, doctorul Karafiát i-a zis: v-am spus o dată, v-am spus de sute de ori, numai mâncare slabă, iară carne si iară vin, iar când o femeie care tocmai ce născuse a mâncat un cârnat, doctorul a explodat și s-a rățoit la ea, merele nu-ți mai plac sau ce? I-a muștruluit zdravăn pe soț, pentru că ar fi trebuit să știe că o femeie în starea ei >

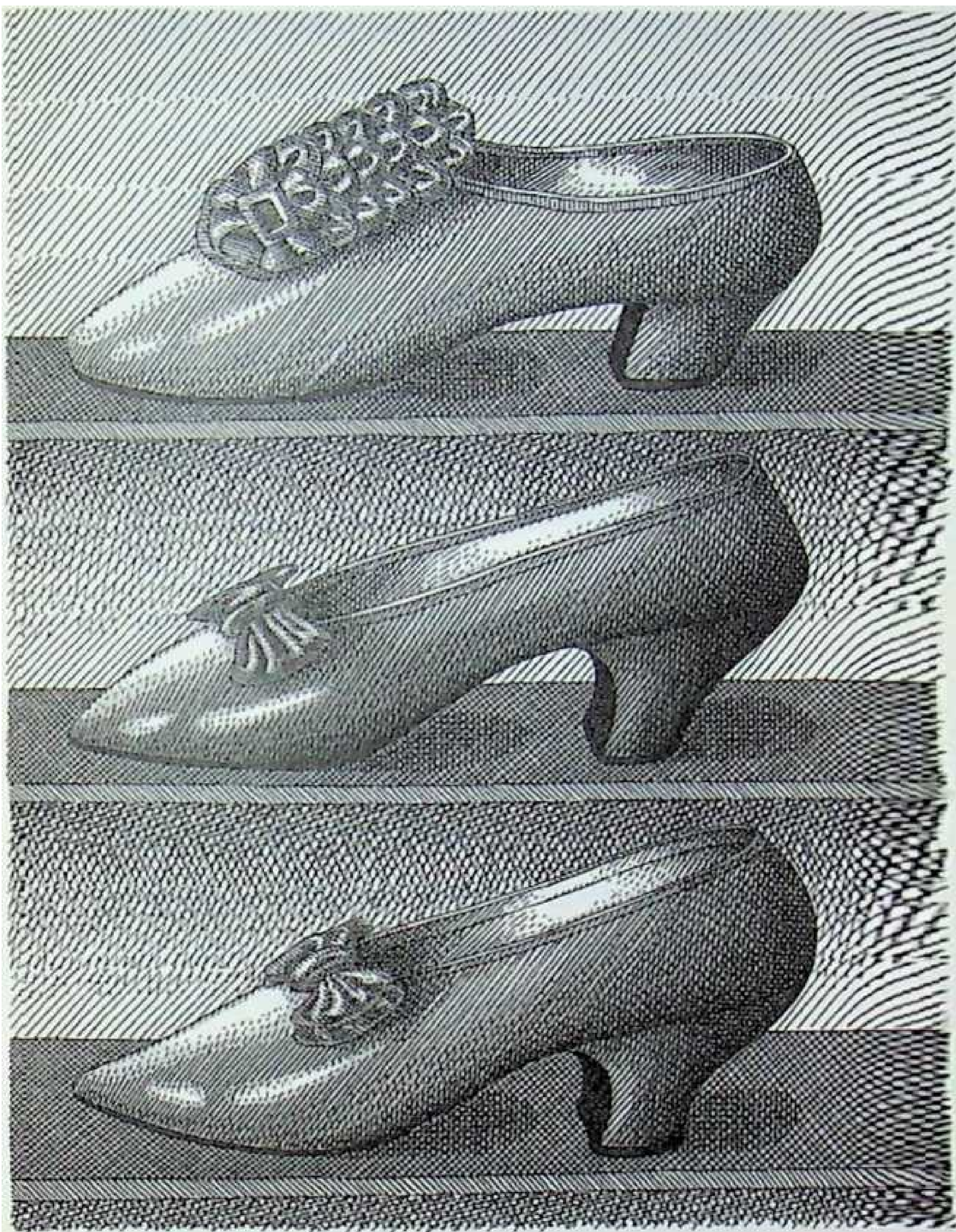
n-avea voie nici măcar să vadă un cârnat, după care i-a făcut soțului o spălătură internă, pentru că ar fi trebuit să aibă mai multă minte decât să lase o femeie lăuză să se apropie de cârnați; iar când eu am fost nevoit să-l consult în privința limbricilor, doctorul Karafiát mi-a recomandat imediat dietă și băi cu lapte la șezut, alt doctor mi-ar fi arătat usa, dar doctorul Karafiát mi-a zis: mi-am dat seama din prima clipă că ești plin de viață și necopt pentru sfânta instituție a căsătoriei, dar fix în ziua aia era un iarmaroc în oraș și, în mijlocul pieței, o femeie înfuleca dintr-un cârnat, când dintr-odată,

s-a repezit câinele doctorului de i-a smuls cârnatul cu tot cu o bucată de buză, asa că doctorul a fost nevoit să-i cumpere un alt cârnat și să-i coasă buza, fiindcă femeia a venit să-l caute plângând, pe atunci bărbații erau galanți cu femeile, cum mi-a spus odată un profesor: n-am fost în stare să prețuim Austro-Ungaria, n-am știut să-i apreciem bordelurile, la noi bărbații erau prea plini de energie și din cauza asta erau mereu nervoși, Gruléšek îsi bătea nevasta cu hamurile de la cai, iar Kir, avocatul care ne-a mijlocit vânzarea casei, și care și-a construit o vilă în fața Palatului de Justiție, cu o arteziană, palmieri, și un soclu de marmură pe care era așezată o Eva goală, ce ținea la picioare globul pământesc, iar de jur împrejur avea o grădină de trandafiri, ei bine, si avocatul ăla si-a zburat creierii fiindcă soțioara lui s-a încurcat cu un stu-dent sărac, exact ca-într-o operetă, toate femeile bogate sunt pline de romantism, mie mi-au făcut atâtea avansuri că, dacă mă

puneam la mintea lor, ajungeam din pantofar de lux un papugiu, bineînțeles că încă mai pot face niște pantofiori prima-ntâi, micuțelor, îmi pun la ochi sticlele care măresc, și mă apuc de pantofi fără toc, model KB, cusătură fantezie, căptușeală albă, branțuri tot albe,

mărimea 37 și model Derby-Pariser, o pereche de botine cu botul alb si tocuri lăcuite, de doi cenți-metri, găuri din nichel și șireturi de celuloid, fiecăreia o să-i meșteresc, ca rezervă, câte o pereche, unele pentru toamnă, altele pentru iarnă, căptușite, la alegere, cu piele roșcată sau galbenă de oaie și încă o pereche pentru munte, ori absolut simplă, pentru plimbare, cu talpă roșie și căptușeală albă sau din piele șevro cu carâmbul uite-atât de sus si dat cu un lac verde, am să mă duc la Viena, la firma Salamander, centrul universal al pantofilor, cu un sediu de cinci etaje, de acolo o să cumpăr lacuri Maitzen care sunt la fel de fine ca un obraz de fată frumoasă, centrul universal al pantofăriei,

firma Salamander avea ca emblemă o salamandra, în timp ce firma Mercedes avea o maimuțică, iar în vitrină aveau pantofi ieșiți din

firma Salamander avea ca emblemă o salamandra, în timp ce firma Mercedes avea o maimuțică, iar în vitrină aveau pantofi ieșiți din

mâinile unor vrăjitori, culorile luminilor se schimbau la fiecare etaj; într-o zi, în plină iarnă, contele Zelikowski își făcu apariția ca fulgerul la instrucție, călare pe un armăsar, cu promoroacă pe mustață, la fel și pe coama calului, contele fiind cunoscut pentru brutalitatea sa, și tocmai atunci o femeie m-a întrebat dacă știu din ce unitate face parte fiul ei, că îi adusese gogoși! Contele Zelikowski, călare pe armăsar, a răcnit: cine ți-a spus că ai voie să vorbești cu cotoroanța aia, dobitocule? -m-a pocnit cu biciușca, apoi a sărit cu armăsarul în galop peste femeie, pe un ger de minus douăzeci de grade, am rămas cu gura căscată, aveam douăzeci și unu de ani și atâta energie că puteam să asigur iluminatul Pragăi timp de-o săptămână, și azi mă furnică pe spate când văd în fața ochilor un corp frumos de femeie, garanția fericirii conjugale; la recrutare m-au tuns chilug, mi-au dat haine ostășești, au organizat o paradă cu un rând de cai, dar eu am citit lucrările domnului Batista care zicea că omul care nu are nimic sfânt cade ușor în păcat, că unele femei aleargă după dragoste, altele după bani, altele după amândouă deodată, unele caută desfrâu sau plăceri, altele artiști, firește că măritișul ar trebui să fie așa cum spunea magistrul Jan Hus: fato, nu-ți arăta piciorul tânărului înainte de a afla ce hram poartă, dar mai sănătos este să fii atentă la ce cuvinte-ti toarnă, iată de ce hindușii au în bisericile lor câte un taur pe care-1 venerează ca pe-un Dumnezeu; Sibyla, cea care a prezis moartea domnului nostru Cristos, s-a temut să treacă puntea peste Iordan și s-a închinat lemnului de cedru, și prietenele ei au întrebat-o de ce nu merge mai departe, iar ea a răspuns că într-o bună zi din lemnul acelei punți se va ciopli o cruce, așa că a preferat să treacă prin apă desculță cu fusta în mână, cum fac femeile atunci când trec printr-o apă, Sibyla știa că va veni Cristos printre oameni și-i va învăța că sunt cu toții frați, era înțelepciunea întruchipată femeia asta, la fel ca Sfântul Václav căruia îi plăcea să cultive viță de vie și călărea un cal alb, îmbrăcat într-o cămașă albă si împărțea bani săracilor ca o casă de asigurare socială; si chinezii la rândul lor cred în Dumnezeul forței si iubirii, iată de ce Dumnezeul lor are în nas un inel aurit, iar gura lui e ca a unui rechin pe care, când îl privești, te apucă groaza, negrii, în schimb, sunt mai degrabă poeți, ei cred în ceea ce mănâncă, urlă și țopăie, iar regele lor stă în pielea goală pe tron, cu o furcă în mână, și regina lor nu are pe ea decât o

bucată de pânză în jurul taliei pentru ca nu cumva muștele să se așeze pe corpul ei ca un templu, și la ei, când moare cineva, îi îngroapă jumătate din hoit, iar cealaltă jumătate o halesc, astfel că domnul Holub[3], exploratorul, a preferat să fugă de ei pe bicicletă, și locuitorii Țării de Foc, butakuți și arabeli și matabeli au fugit după el urlând: „un om pe un șarpe!“ dar, cu toate că aveau bojocii sănătoși, nu l-au ajuns; când cicliștii pedalau spre Varșovia și a câștigat întrecerea Krula, un băiat de douăzeci si doi de ani, >

la fel ca mine în ziua în care am ajuns la Prostějov în fața firmei La Weinlich, evreul furnizor al Curții, care avea deasupra intrării un vultur, iar el purta un monoclu de aur, era îmbrăcat impecabil și parfumat, umbla cu o carte sub braț și fuma trabucuri cubaneze, ca si cum s-ar fi dus la universita-te, iar aghiotanții lui, Fogl și Vertsberger, aveau si ei o alură de universitari, iar eu stă-team în fața lor cu o pereche de pantofi în mână ca în fata unui tribunal, si Weinlich > »

m-a întrebat dacă pantofii ăia sunt făcuți de mine și câte duzini pot să fac într-o săptămână? și eu i-am răspuns că două duzini, așa că s-au grăbit să mă felicite, și repede mi-au dat niște șevro și piele de vițel box și mi-au zis apoi s-o șterg să nu pierd trenul, iar eu am plecat la fel cum triumfătorul,

dar modestul Montgomery a plecat din Tobruk, era o onoare nemaipomenita să lucrez cu furnizorul Curții, e ca si cum ai lucra astăzi cu deținătorul Ordinului Muncii, furnizorul Curții avea medalii si > > un vultur cu aripile deschise pe firmă, împăratul își comanda hainele și pantofii la Kafka & Dvořák, la fel și arhiducele, specialiștii măcelari erau Vymetal & Popelka, și aveau vitrinele pline de jambon, decorate cu cetină și asparagus; și unul dintre prietenii mei era considerat un veritabil specialist în confecționarea fracurilor, l-am invitat la noi pe fratele lui să se destindă în mijlocul naturii, dar s-a îmbătat în așa hal cu șliboviță că a trebuit să-l învelim în corn-prese cu urdă ca să nu moară, în sfârșit, el lucra pentru Kafka, furnizorul curții, cel care avea pe firmă o pereche de pantaloni verzi și o medalie de aur, și căruia generalul von Wucherer i-a cerut să-i

confecționeze o haină de culoare albastru-deschis, cu ocazia sărbătorii Corpus Christi, numai că gulerul aurit nu-i venea bine, așa că gene-răleasa, o femeie la fel de aprigă ca Maria Tereza, s-a dus la bătrânul Kafka care, nervos ca un compozitor, a târât-o în vestibul, zbierându-i în urechi că dacă atâtor mii de generali le stătea bine, n-avea cum să nu-i vină bine si lui bărbatu-su, asa că acum înțelegeți de ce mă duc atât de des la cimitir, și nu văd decât tineri care, în loc să muncească, picotesc la umbra câte unui monument funerar, iar eu aici, la șaptezeci de ani ai mei, încă mă distrez de minune cu voi, cum facea împăratul cu femeia aia, Schratt[4], și promit să vă fac pantofi roșii cu toc cum am lucrat odată pentru sora doctorului Karafiát, o frumusețe de femeie, dar care avea un ochi de sticlă, ceva neplăcut, pentru că nu se știe niciodată ce se poate întâmpla cu un ochi ca ăla, un pălă-rier din Prostějov mi-a povestit odată că a fost la cinematograf cu o fată cu un ochi de sticlă, ea a strănutat, ochiul i-a zburat, și în pauza filmului a trebuit să-l caute pe sub

scaune și, când l-a găsit, l-a curățat, a ridicat pleoapa și pac!, a clipit și cu asta s-a terminat; apropo, arta cizmăriei seamănă cu brutăria, știu de la fratele meu Adolf, care și-a făcut ucenicia ca patiser, e o artă să pui cu grijă produsele în cuptor, mânuind lopata de parcă ar fi un tac de biliard, iar când faci cornuri n-ai voie să-ți lingi degetele fiindcă dacă te vede supraveghetorul, îți iei una de nu te vezi și după ce brutarul se duce să urineze trebuie neapărat să se spele, pe când un pantofar poate să se scobească și în nas dacă are chef; un măcelar trebuie să fie la fel de atent și grijuliu, aveam la regiment un măcelar - Kocourek, Miroslav Kocourek, care avea un deget bandajat, și într-o zi, când pregătea cârnați, i-a căzut bandajul într-unul și pentru că erau toate șansele ca acel cârnat să nimerească la vreun soldat, puțin îi păsa, dar ce să vedeți, domnișoarelor, doctorul regimentului a dat peste acest cârnat, era la al treilea și, când l-a tăiat, a vomitat imediat și l-a expediat

pc front pe acel Kocourek, dar măcelarul, în loc să moară acolo, s-a distins în luptă și a fost decorat cu tot felul de medalii, iar eu i-am dus odată unui măcelar niște capre legate de o roabă, doi iezișori zburdau pe lângă mine și capra îmi lingea mâinile, și la un moment

dat, pe un câmp, m-am așezat pc roabă și iezișorii îmi lingeau mâinile, iar eu aveam lacrimi în ochi, pentru că ajunsesem măcelar, eu, admirator al Renașterii europene! mi se făcuse stomacul ghem și mare minune că nu m-am înjunghiat cu cuțitul pentru jupuit, așa că am trecut de la cizmărie la producția de bere, am învățat să fac bere de malț și am plecat să fac un tur al Ungariei, ah! ce mai fabrică de bere era în Șopron! o clădire roșie cu dungi albe și ferestre verzi ca în Tirol, în interior numai faianță, si la fiecare fereastră scări metalice ca, în caz de incendiu, pompierii să se poată cățăra în sus sau în jos ca maimuțele de la Dresda și Budapesta, o splendoare, o stradă albă cu ferestre roșii, o alta de la un cap la altul verde cu geamuri galbene, străzi albastre și aurii și pestrițe, chiar și pe vreme de război puteai găsi pâine albă, amiralul Horthy ordonase să fie împușcări toți marinarii din subordinea lui Matoušek, îi legau la ochi pe bieții oameni, fusese o răscoală sau o revoltă, cum se mai numește; pentru bere, dragele mele, orzul - curat și de calitate, nu vrei să încolțească prea devreme - îl pui la înmuiat în apă călâie, apoi orzul se lasă la germinat ca să se transforme în malț și trebuie întors permanent cu o lopată din lemn, malțul - există malț de Munchen pentru berea neagră și malț de Pilsen pentru berea blondă - se pune la uscat în uscătoare speciale și astfel se separă de germeni - care sunt un furaj excelent pentru vite - după ce malțul este lăsat câteva ore la uscat, se macină de trei ori pentru a mări conținutul de zaharuri și apoi se adaugă hameiul, care îi dă aroma amăruie, apoi este pus în cuve, într-o încăpere specială, pentru a fermenta, se adaugă drojdia -

berea obișnuită are nevoie de o lună pentru a fermenta, berea lager, de trei luni - ce memorie bună am, nu-i așa? n-o să mai vedeți așa ceva; drojdia face spumă, și înainte ca berea să fie îmbuteliată, spuma este adunată într-un mic vas si turnată în can->

tităţi mici în fiecare recipient, pentru a-i da berii aromă și aciditate, berea neagră poate să fermenteze chiar si sase luni, si când vine timpul să se desfunde un butoi, apare chiar președintele, în carne și oase ca să o guste; am cunoscut cândva o croitoreasă, o anume

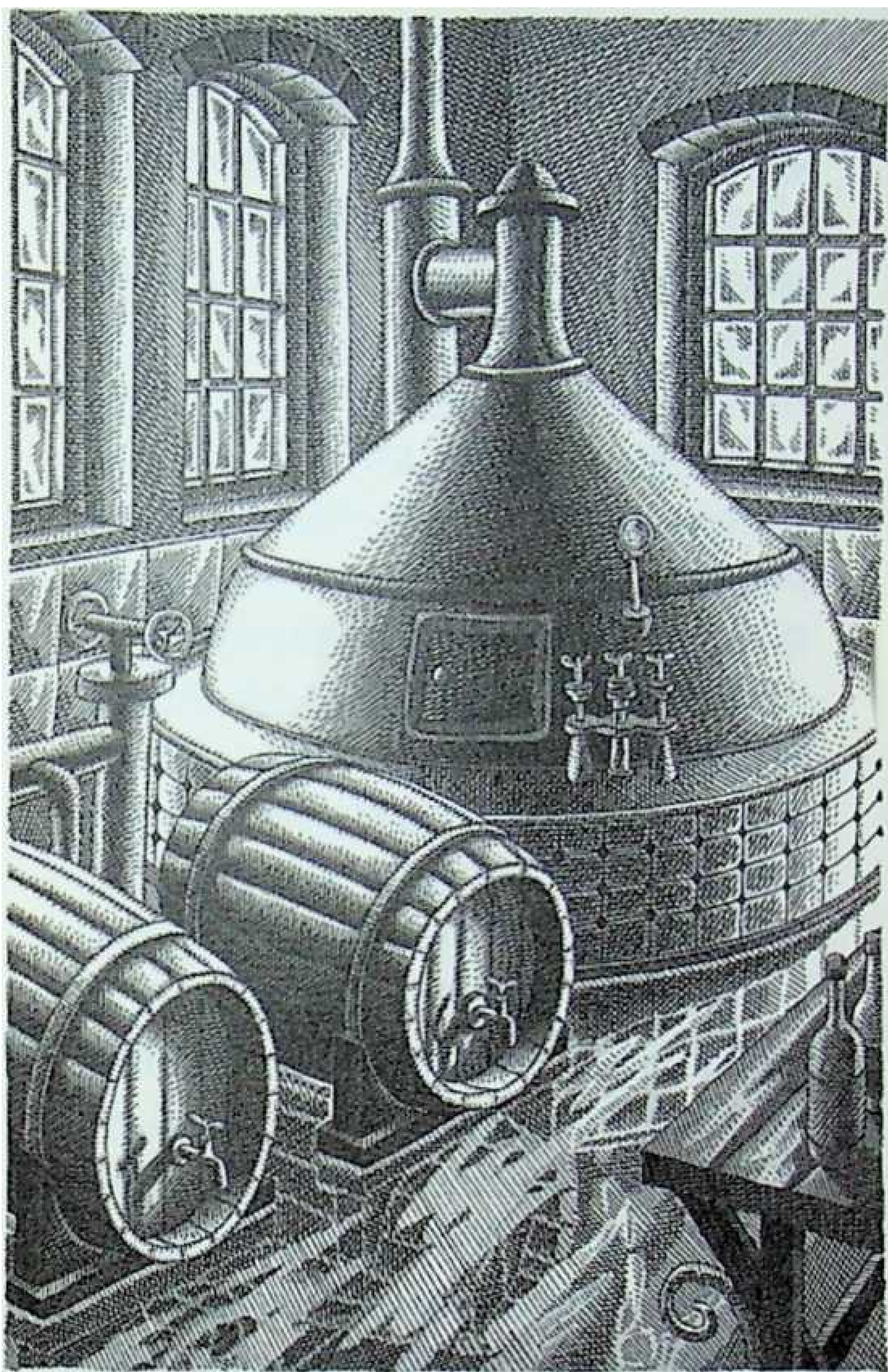
Husáková, căreia i-am dat lecții de igienă sexuală si de arta aceea în care tot ce >

contează este să umpli crăpăturile, și a încercat să mă facă să merg în pădure să i le umplu pe ale ei, dar i-am spus că asta poate să facă oricine, ceea ce contează este să faci ceva ce nu s-a mai făcut înainte, dar femeia rezuma totul la aici si acum; într-un

restaurant, la o sărbătoare, patronul se plângea că niște clienți șterseseră semnele pe care le făcuse ca să știe cât băuseră și

atunci fata frumoasă care mă însoțea a zis că ea are un semn pe care nimeni nu-l poate șterge; deși, desigur, berea lager stă șase luni în butoi, dulcea Pardubice Porter are un conținut de alcool de 18%, la fel ca Nusle Senator, Brno Dragon are 14%, exact ca Bráník Special și Budějovice Crystal, ehe, domnișoarelor, ce buchet, berea Pilsner acidulată si amăruie, berea Cardinal si berile dulci de

malt se serveau la U Fleků si U Tomáše, ăsta e reversul medaliei, progresul e bun pentru a-i ajuta pe oameni să fie oameni, dar pentru pâine, unt și bere, progresul este o adevărată năpastă, pentru astea trebuie încetinit procesul tehnologic, în fabricile de bere de pe vremuri se făcea un foc de lemne sub un cazan de aramă si flacăra urca si carameliza berea - ce memorie bună am! o încântare - și secara din care se facea pâine stătea în hambare până în noiembrie, când tot ce era în spic trecea în boabe, și abia atunci o măcinau, pâinea făcută din faina aia era o minune, darul lui Dumnezeu,

când facea cineva pâine îi simțeai mirosul de la kilometri depărtare, cu cât mai veche, cu atât mai bună, de asta și împăratului îi plăcea să folosească mai mult trăsura decât automobilul, îi mai plăcea și vinul, și a murit la closet, iată pe cineva care știa să cultive Renașterea europeană împreună cu doamna Schratt, eu eram de gardă pe Meidling si am văzut totul, doamna Schratt era cătă-rată pe o scară și culegea prune, iar împăratul îi ținea scara și trăgea cu ochiul sub fustele ei, ca Goethe, ceea ce ne dovedește câtă dreptate avea Batista când a spus că garanția fericirii conjugale este un corp bine făcut, împăratului îi plăcea să poarte redingota imperială, haina aia care semăna cu un frac închis de sus până jos, era o familie nobilă această familie imperială, dar aveau aceleași necazuri pe care le au toate familiile, prințul moștenitor a fost obligat să se căsătorească cu prințesa Stephanie a Belgiei, dar el era nebun după trupul Večerovéi, care avea niște sâni enormi

și ochi mari, și totul s-a terminat cu împușcături, într-un duel ucigaș; Dáša, care era farmacistă și avea probleme cu igiena sexuală mi-a spus atunci când i-am povestit despre tragedia familiei imperiale: ascultă! dacă noi doi eram împreună și tu ai fi început să umbli după stricată aia, te-aș fi împușcat tot la fel; tragedia stăpânește lumea, iar scriitorii au mereu un subiect despre care să scrie, într-o zi mergeam de-a lungul căii ferate și a apărut un lucrător de la căile ferate, pe bicicletă, și când m-a văzut s-a dat jos și m-a întrebat: spune-mi adevărul, Jirka, ieri n-au înscris golul ăla, nu-i așa? și eu i-am spus că nu, nu l-au înscris, și-atunci el a pus un picior pe pedală și chiar înainte să-l pună și pe celălalt, s-a întors și mi-a strigat mulțumesc, mulțumesc, adevărul iese la iveală, știam eu că ești un om cinstit! oamenii mă confundă >

mereu cu arbitrii de fotbal sau staruri de cinema, deși n-am jucat fotbal în viața mea în mod serios, nici Mozart ori Goethe n-au

jucat vreodată, și nici împăratul, el prefera să vâneze capre negre în Ischl și să poarte șpilhozeni ca puștii, îndrăgea oamenii și îi plăcea carnea de porc, a făcut o singură reformă monetară în timpul domniei sale, le-a făcut vânt lui Slosarek și lui Hugo Schenk și i-a dat

maică-mii douăzeci și cinci de guldeni; de câte ori uda varza, mai-că-mea purta ciorapi albi; se faceau manevre în apropierea casei noastre, sub comanda unchiului împăratului, Albrecht, cel care avea dinți de iepure și era cazat împreună cu împăratul la un anume Kolar, căruia ulterior împăratul i-a dăruit un rang nobiliar în semn de mulțumire, si acest baron Kolar și-a ridicat un monument în fața casei pentru a celebra promovarea, așadar într-o zi, mergeam cu mama să adunăm surcele, soldații se ocupau de cai și mâncau conserve, iar noi aduseserăm două roabe de bușteni si mai trebuia să aducem încă două *y* >

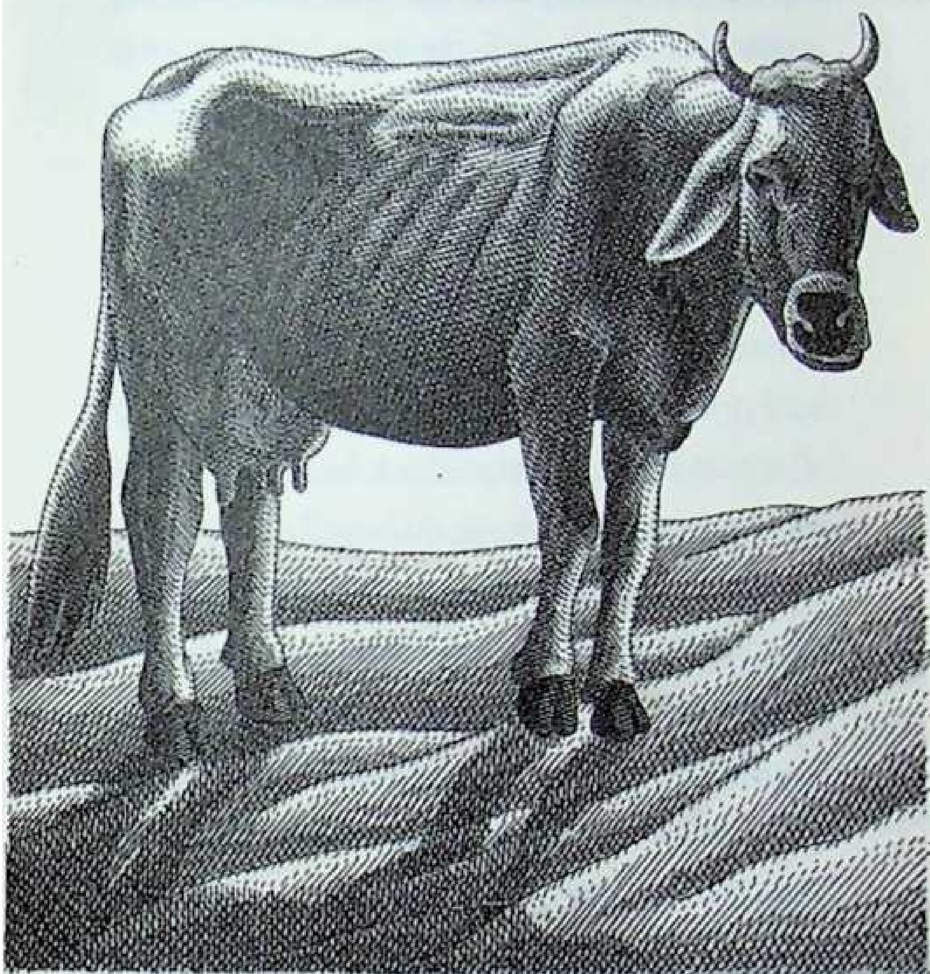
de iarbă pentru vacă - era o vită răpciugoa-să - dar ne făcuse cincisprezece viței și dădea atât dc mult lapte că toată ulița venea la noi să ne ceară, iar când a murit, au plâns cu toții, dar lăsase o vițică în urma ei, pe care o luam să doarmă cu noi în cameră si am hrănit-o cu biberonul si în fiecare dimi-neață vițica ne lingea pe față și fratele meu Adolf zicea că ne bărbierește, iar când viti-ca s-a făcut vacă, bătrânul Zpurný zicea că nu mai văzuse în viața lui un animal așa de frumos, singura problemă era că o lua razna dacă vedea un tren sau chiar o bicicletă, așa că trebuia să îi punem apărători la ochi; de o mic de ani Biserica cere poporului ceh să-și înfrâneze pasiunile, dar cum să slăbești o națiune, când toți cetățenii ei se comportă conform cărții lui Batista despre păstrarea fericirii conjugale, unde se spune că pe toți bărbații îi trec fiori când văd o femeie frumoasă și primul lor gând este cum să o așeze de la verticală la orizontală, >

după cum a spus și poetul Bondy, și el trebuie să știe, pentru că așa poet cum e, acum împinge peste tot pe unde merge un cărucior

cu doi copilași; mama mea, pe de altă parte, era o sfântă, ne-a crescut singură, pe vremea aceea era fruntașă la cultivarea sfeclei, când era secetă o stropea cu apă de la pârâu și facea o sfeclă mare cât găleata, dar tot nu se putea compara cu țăranii din Haná, când plecau ei de pe câmp nu mai rămânea nici urmă de ceva, era un bărbat pe care îl chema Mýtný, faimos pentru recoltele nemaipomenite, fusese caporal de ulani și avea o barbă ca Sfântul

Ilie, pe care vara și-o băga în pantaloni și iarna o purta ca pe-o eșarfa, muncea de se spetea, mai întâi toată ziua la pădure, apoi o pauză pentru rugăciune, apoi alerga femeile și vitele pe câmp, îndemnându-le cu propriul exemplu și cu biciușca, ce n-ar fi dat președintele să aibă două sute de mii de oameni ca Mýtný! a, și avea o cârciumă de care se ocupa nevastă-sa, dar își turna mai mult ei decât clientilor, , »

asa că bun catolic cum era, o tot bătea, până când, într-o zi, a omorât-o în bătaie, după cum se spune și în *Vechiul Testament,*

și nici nu mai trebuie să spun că vitele și caii lui erau bine îngrijiți, că avea un cufăr plin de bani și livrete de economii; odată, o femeie în vârstă, pe nume Sumplica a adunat grămăjoară cartofii pe care tocmai îi scosese din pământ folosindu-se de picior, ca să nu se mai aplece, dar bătrânul Mýtný a prins-o și a bătut-o de nu s-a văzut; apoi s-a dus acasă și și-a reparat bocancii; citea una sau două cărți moralizatoare, înainte să semene, spăla grâul cu piatră vânătă, îi plăcea să taie porcii și își punea în supă condimente africane, apropo, domnișoarelor, scorțișoara din Java este mai bună decât cea din Ceylon, scorțișoara e bună în vinul fiert și în prăjiturile cu dulceață, dar oamenii erau tare înapoiați pe vremea monarhiei, odată, un țăran care săpa pe câmp și-a confundat degetul cu o râmă și l-a tăiat, iar un învățător pe nume Látal își bătea elevii și îi dădea cu capul de tablă pentru că nu pricepeau figurile geometrice, iar preotul Zbořil îi lua pe băieți de gât, îi ridica în aer și îi scutura ca pe niște iepuri pentru că nu le intra în cap că mila este un atribut divin și un dar dumnezeiesc, trebuia să se roage tot timpul și să îl implore pe Dumnezeu să-l ajute să-și țină mânia în frâu, altfel lăsa baltă potirul și începea să-i plesnească pe ministranti și așa se termina slujba, asta era disciplina austriacă, numai fast și ceremonii, arhiepiscopul purta tichie și mantie mov, iar generalul Lukas avea un guler auriu și trei stele pe un fond de mătase roșie, odată, un soldat a strigat: ducă-se dracului războiul ăsta! și-n clipa următoare atârna de cel mai apropiat copac, Fiul Omului a fost vândut pe treizeci de arginți, dar sultanul își cumpăra femeile cu sute de mii si mai mult, cineva faimos ca Sfântul Petru a fost crucificat cu capul în jos, în timp ce papa, urmașul său, se plimbă prin miile de încăperi de la Latran și Vatican și are nevoie de indicatoare ca să nu se rătăcească si să nu credeți că discută cu cardi-nalii despre binefacerile dragostei frățești, nu, e vorba numai de cursul bursei si filan-tropia catolică, astea sunt ferestre spre lume, domnișoarelor, ceea ce urmează să vă spun, aceste goluri, puncte, scoruri, așa cum bătrânul Strauss respecta principiul potrivit căruia melodiile frumoase trebuie să stăpânească lumea pentru a-i cizela sentimentele, ca Renașterea europeană, pentru care Temistocle si Miltiade si Socrate si Goethe » > >

și Mozart au făcut atât de multe, fiindu-ne imposibil să spunem acum în fața unei frumuseți că ne-am săturat de ea, dispari, sau chiar adio, pentru că sentimentele noastre rafinate ne cer să compunem o melodie de rămas-bun sau o poezie sau să trimitem un buchet de trandafiri, vedeți, domnisoa-relor, cei care au un suflet romantic au si vise frumoase, dacă visează diaree înseamnă că vor merge la un banchet, dacă visează că nevasta le e pe moarte, înseamnă că o dorință secretă li se va îndeplini; un ucenic sobar a izbucnit în lacrimi când a fost initiat de o domnișoară pe o masă de biliard, dar cu

altă ocazie femeile din baruri au fost de mare ajutor: era un băiat nu tocmai întreg la minte, care, când a simțit dorința pentru prima dată a început să strige mama, mama, ce mi se-ntâmplă! și-atunci maică-sa a înșfăcat o hârtie de o sută de coroane si a > > fugit să-i aducă o fată, dar apoi băiatul tot cădea de pe fată, așa că mama a trebuit să-i dea o mână de ajutor, și abia avea timp să-și tragă sufletul, că băiatul iar începea să strige mama, mama, ce mi se-ntâmplă! Dar eu eram mereu în formă, asemenea lui Conar Tolnes, cu mâinile astea de magician faceam pantofi splendizi: escarpeni pentru prințese, pentru actrițe și pentru femeile care aveau tot ce era mai bun, tocuri din lemn cu vârful din alamă, lucrătură îngrijită, care îi place și bunului Dumnezeu, pantofi din piele argintie sau galbenă de capră, galben-canar și cumpăram tragacantă ca să fac tălpile albe, pentru că, pe vremea imperiului Austro-Ungar, să faci pantofi era mai degrabă o îndeletnicire care ținea de chimie

decât un meșteșug, astăzi se lucrează pe bandă rulantă; nu eram decât un pantofar, dar purtam monoclu și aveam un baston cu mâner de argint pentru că pe vremea aia toți voiau să arate ca un compozitor sau poet, astăzi e exact invers, scriitorii se lasă fotografiați arătând ca niște vagabonzi, am văzut odată un scriitor american, un monstru, un fel de conte Zelikowski, care era faimos pentru brutalitatea lui, și mai e și tipul care a pictat porumbelul păcii, în poze arată ca un cerșetor din Mariazell[5], astăzi artiștii stau cu părul în ochi, ca deținuți! de pe vremea imperiului Austro-Ungar sau ca bătrânii din azile sau din ospicii, când eram eu tânăr, dacă aveai măcar doi ani de școală îți ondulai părul și îl purtai pieptănat ca o

fată, ca să creadă doamnele că scrii poezii, iar dacă aveai trei ani de școală nu stăteai în soare mai mult decât aveai nevoie, pe când acum, până și președinții se bronzează, pe vremea imperiului Austro-Ungar muncitorii se fotografiau cu cotul sprijinit nonșalant de o masă și privind în depărtare ca Edison, pe când azi se fotografiază în timp ce taie lemne, vedeți voi, pe vremea aia se folosea mult badianul, o mirodenie care se extrage dintr-un arbore din China, o mirodenie extraordinară în lichioruri și prăjituri, erau mulți cerșetori pe atunci, dar și eleganță din plin, făina ungurească avea culoarea nisipului și era ambalată în saci care aveau pe ei desenate trei inimi roșii, sacii de făina americană aveau trei spice de grâu încrucișate și un canadian cu o seceră în mână; prințul arhiduce Eugen, comandant al cavalerilor teutoni și membru al Ordinului Apostolic, era uriașul familiei Habsbourg, avea doi metri și douăzeci înălțime, iar când ordonanța îi aducea manta-ua, era nevoit să o târască pe jos ca pe o trenă; bătrânul Gruléšek citea romane de dragoste în timp ce repara saci, iar Zbořil, preotul, citea o pastorală despre cărțile și revistele imorale, iar bătrânul Grepl, cel care livra stofe la Olomouc, își băga picioalele în apă rece ca să nu adoarmă, fiindcă nu avea ceas deșteptător, iarna se ducea în pădure să aducă lemne, ducea lanțurile pe umăr de ziceai că e Satana și adesea își pocnea nevasta cu o bucată de lemn, ca să-i bage mințile în cap, iar ea se ruga toată noaptea la Dumnezeu să vină și să-i verse în cap o căruță de lemne lui bărbatu-său, probabil de asta mi-a spus și poetul Bondy că poezia adevărată trebuie să doară ca si cum ti-ai sufla > >

nasul și ai uita că ai împachetat o lamă de ras în batistă, pentru că o carte bună nu trebuie să-l lase pe cititor să doarmă liniștit, dimpotrivă, trebuie să-l facă să sară din pat în izmene și să dea fuga la scriitor ca să-i ardă câteva peste gură; pe vremea imperiului Austro-Ungar soțul era responsabil în fata lui Dumnezeu de sufletul soției sale, așa că Tonek Opletalů, cel care i-a înfipt un cuțit în cap lui Ferdoška într-o zi când se contraziceau despre care dintre ei o să ajungă în rai, ei bine, Tónek Opletalů i-a spus nevesti-sii: mi-ai jurat la altar supunere, și i-a dat vreo câteva ca adălmaș pentru palmele care aveau să urmeze, meșterul meu era un om bun, dar îi cam plăcea să tragă la măsea, un litru de brandy dimineața, unul la prânz

și încă unul noaptea, în zilele noastre oamenii ar lua-o razna sau s-ar revolta dacă ar trebui să lucreze până la miezul nopții, așa cum se întâmpla pe vremea imperiului Austro-Ungar, așa că seara, meșterul meu îi zicea nevestei: vrei să-mi >

dai ordine, curvă ce ești? de parcă eu îți scot ochii când îți fumezi pipa de porțelan! și pac, o pocnea cu calapodul; oamenii găseau timp și pentru distracție pe vremea aia, într-o zi, taică-miu s-a întâlnit cu unul la fel de leneș ca el, Trávníček, îl chema, și s-au dus să-și ia o sticlă de tărie de la Fidler, pe atunci băutura se vindea în sticle care semănau cu lămpile cu petrol, în sfârșit, tata și acest Trávníček stăteau pe gardul cimitirului, și pentru că citiseră și ziarele și pe Havlíček erau supărări din cauza situației internaționale, pentru că nu mai aveau nici de lucru și stăteau acolo purtând discuții subversive despre nedreptatea socială, iar într-o zi când au băut prea mult au început să cânte „cum mergeam prin pădure spre pajiște într-o zi“ și-atunci a ieșit preotul din biserică, cu o batistă cât un servet de masă în mână și strigând „la naiba, Trávníček! îmi strici slujba, du-te-n pădure, altfel pun să te aresteze“, dar tata și Trávníček au cântat mai departe și până să-și dea seama ce se întâmplă a și apărut un polițist cu panaș la chipiu, care le-a spus să circule, în numele legii, și așa au făcut, iar tata și-a cumpărat niște bomboane ca să ascundă mirosul de băutură, dar mama l-a mirosit oricum, așa că a pus mâna pe o frânghie și l-a plesnit de nu s-a văzut, pentru că cine bea trebuie să stea potolit, altfel îl ajunge demența, ca pe acel Loja Továrků, care a luat-o razna din cauza pietrelor de pavaj din piață sau poate din cauza fiului său, care le făcuse copii tuturor fetelor din oraș, numai pentru distracție, în orice caz, se dădea tot timpul cu capul de pereți cântând „Dumnezeul meu Iosif, Dumnezeul meu Iosif“, iar când nebunia i se agrava trecea la „Toți dracii sunt eliberati, toti diavolii sunt exorcizați“, după un timp, oamenii și-au dat seama că ceva nu era în regulă și l-au internat într-un ospiciu, dar altfel era un tip de treabă, a făcut parte din consiliul orașului împreună cu Bechyně și a condus clubul sportiv din Sokol, numai că și-a pierdut mințile din cauza pietrelor de pavaj, sau poate și din cauza fiicei lui, care i-a oferit unui bărbat dovada supremă a dragostei, iar când consecințele au început să fie vizibile și-a zburat

creierii cu arma pe care o țineau atârnată pe perete, vedeți, domnișoarelor, oamenii sunt ignoranți și înclinați spre tragedie, și dacă spun adevărul par că mint, adevărul va ieși la iveală, fără îndoială, dar întotdeauna prea târziu, odată, o fată frumoasă, care fusese educată la colegiu, s-a măritat cu un bogătaș pentru că citise *Proprietarulforjelor,* dar după ea se ținea fiul unui lăcătuș, și într-o zi, când soțul a venit acasă, a găsit-o în cadă cu fiul lăcătușului - pe care l-a bătut atât de rău că a rămas surd pentru totdeauna, de aceea cartea lui Batista despre igiena sexuală îi avertizează pe bărbați să nu-și dea frâu liber pasiunilor, nu mai mult de trei ori într-o după amiază sau de patru ori în cazul catolicilor, pentru a împiedica gândurile păcătoase să fie puse în practică, pentru că nu știi niciodată unde pot să ducă, îți intră-n sânge, sultanii sunt predispus! la asta și mereu ajung să sufere, dar uneori chiar și papii sau regii au probleme, și totul se termină până să-ți dai seama, se poate prăbuși un regat din cauza unei curve, pentru că întotdeauna tragem prea târziu învățămintele, mama m-a avertizat că feme-ile reacționează numai la sentimente, asa că trebuie să le minți, nunta, distracția și jocurile, asta e partea ușoară, dar toată viața ce faci? să fii căsătorit e ca si cum ai târî toată >

viața o vacă pe o fâșie subțire de gheață, se întâmplă câteodată ca nevasta să-i spună

bărbatului, știi de ce-ai avea tu nevoie, tată? de una peste gură, iar el să-i răspundă: mamă, dacă te mai îmbeți o dată îți rup gura cu ranga; așa se distrug idealurile, domnișoarelor, chiar si Goethe avea neca-zurile lui, ca să nu mai spun de Mozart, sigur că e frumos când un bărbat și o femeie se întâlnesc, se apucă de mâini și apoi de orice altceva mai e de apucat, deși chestiile astea sunt mai excitante la popoarele care poartă haine, popoarele care umblă dezbrăcate sunt mai puțin senzuale și totodată nu se expun furtului din buzunare, și nu contează ce părere au preoții despre treaba asta; Carol al I V-lea a avut patru femei, una după alta, și dacă n-ar fi murit de pneumonie, ar fi avut-o cu siguranță și pe cea de-a cincea, se pricepea la femei, trebuie să fii în stare să faci diferența între pasiunea adevărată și plăcerea trecătoare, așa cum scrie domnul

Batista în cartea lui, că o femeie poate avea douăzeci și doi de copii, iar o alta poate să dea și peste un horn de uzină, că tot nu i se întâmplă nimic, de asta bărbatul trebuie să aibă membrul funcțional, scrie și în *Cartea viselor* că dacă visezi un organ mare asta înseamnă demnitate, cum era Šoupal de la noi din oraș, se îmbăta împreună cu nevastă-sa și apoi se păruiau pe scări, dar imediat ce ieșeau în stradă erau pe cât se poate de cuviincioși, acasă el urla si zbiera: stai să te miros, duhnești a alcool, iar ea îngenunchia și spunea: am mâncat o bomboană cu rom, atâta tot, și jap, o pereche de palme; acum traiul e mai ușor, dar când vine vorba de treburi din astea, lucrurile stau cam la fel, uneori se spânzură el, alteori se spânzură ea, era odată unul, Kaura, stătea lângă gară, și noaptea fura, iar ziua repara pantofi, avea o nevastă nemțoaică si asta nu era în stare să fure nimic, așa că, de rușine, el s-a spânzurat de o grindă în pod, sau Chytil! nevastă-sa vindea cămăși din ușă în ușă și se ocupa cu tot felul de furtișaguri, iar când a prins-o poliția, lui i-a fost atât de rușine că s-a spânzurat,

sau filfizonul ăla de Korec care lucra la un birou de asigurări de sănătate și avea un băiat care studia la Olomouc, într-o zi, doctorul Karafiát s-a dus la el și i-a zis: oamenii se plâng că nu primesc banii de asigurări, ce ai de zis în privința asta? și Korec a recunoscut că lua banii si îi trimitea fiului său, pentru studii, și atunci doctorul a zis că nu e treaba lui, deși îl înțelegea, și Korec, un țap ispășitor al monarhiei, dacă a existat vreodată asa ceva, a luat o seceră si un litru de rom, s-a dus după hambar și și-a tăiat gâtul; în zilele noastre e invers, copiii studiază gratuit și tații lor le-ar lua gâtul pentru că râzgâiații ăștia au mai mulți bani decât ei; pe de altă parte, pe vremea imperiului Austro-Ungar, nici nu ți-ar fi trecut prin cap să mănânci carne de vită fără sofran, un condiment extraordinar din Asia Mică; vărul meu era o figură! fusese botezat Vincek, iar fratele său geamăn, Ludvíček, și într-o zi pe când aveau cam un an, mama lor îi îmbăia într-o albie, dar s-a repezit până la o vecină și când s-a întors o jumătate de oră mai târziu, unul dintre ei se înecase, dar semănau atât de mult unul cu celălalt că nu știa care dintre ei, Ludvíček sau Vincek, așa că a dat cu banul, cap dacă era Ludvíček și pajură dacă era Vincek, și a ieșit Ludvíček, dar când văru-meu

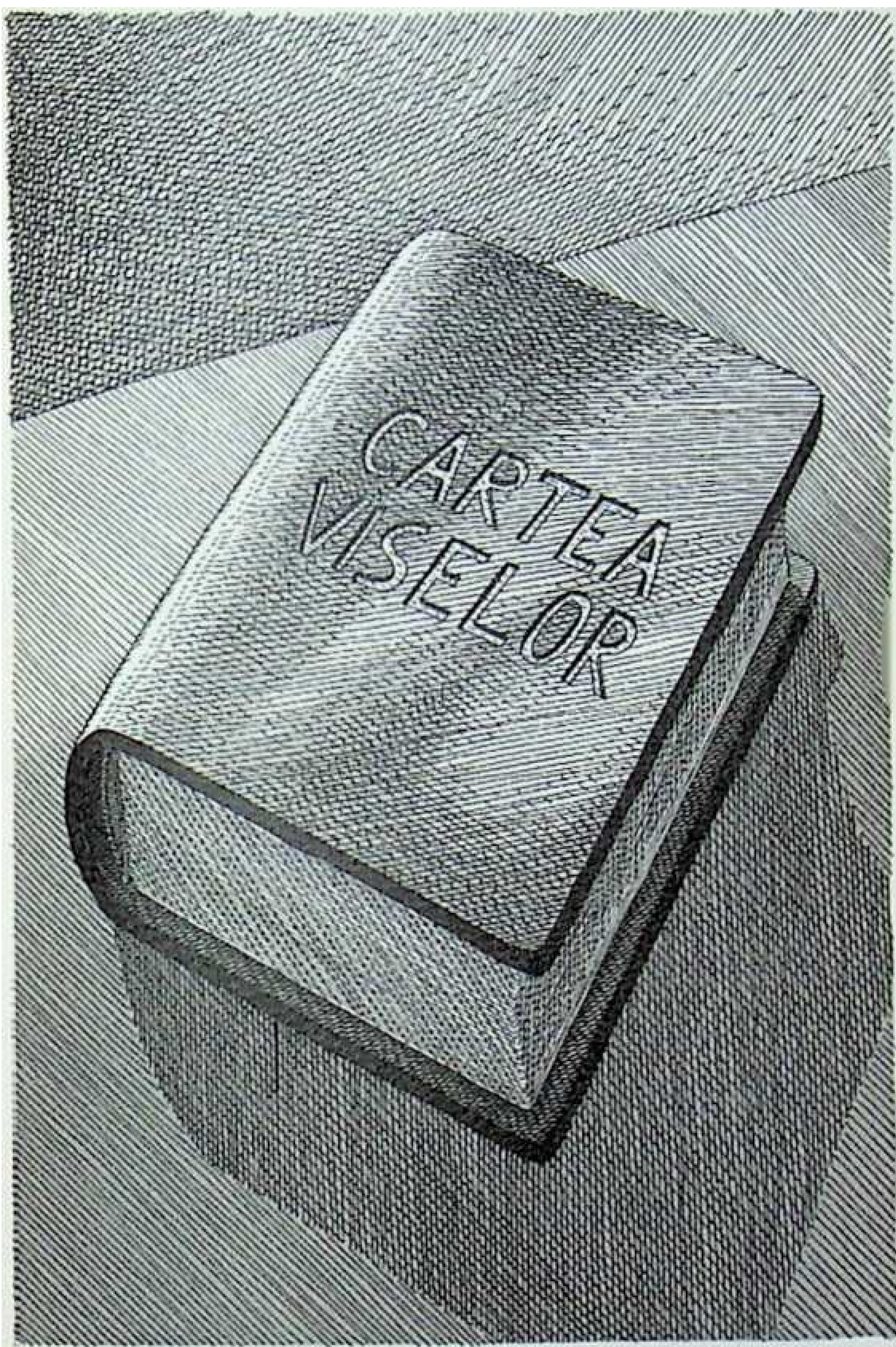
Vincek a crescut a început să se întrebe - și avea mult timp la dispoziție să facă asta pentru că era mai tot timpul șomer - cine se înecase de fapt, nu cumva pe lume rămăsese Ludvíček, iar el, Vincek era deja în ceruri, și-așa s-a apucat de băut și se tot plimba pe malul apei și înota, încercând apa, ca să zic așa, până când, în cele din urmă, s-a înecat, ca să fie sigur că nu el fusese cel care se înecase cu ani în urmă; pe vremea Austro-Ungariei, oamenii căutau de lucru, astăzi munca îi caută pe oameni, așa că nu mai au vreme să intre în necazuri, chestie de care mi-am dat seama când poetul Bondy a venit într-o zi la cârciumă împingând căruciorul cu cei doi copilași ai lui, și a spus,

citându-1 pe Socrate, că prostituția este ocupația celor care nu au ocupație, într-o zi, Tóneček, de la cafenea, ne-a spus că ne dă niște salam dacă îi spargem niște piatră, și în timp ce noi spărgeam și spărgeam, un nor întunecat a acoperit soarele dintr-oda-tă, s-a făcut întuneric ca noaptea, a început să tune și să fulgere și a trebuit să ne adăpostim într-un șanț, dar aproape imediat a ieșit soarele și când am ajuns acasă în seara aia, mama ne-a zis: n-o să ghiciți ce s-a întâmplat, băieți, Karásek s-a spânzurat în pădure când voi erați la spart piatra, a făcut-o pentru că femeia lui umbla cu alți bărbați; eu eram prudent cu lucrurile astea, domnișoarelor, pantofarul pentru care lucram avea o fată, Mařena o chema, cu un pântec ca o halbă de bere, cu fundul cât banița si cu sâni ca ai Măriei Tereza, și într-o seară mi-au zis să rămân la ei peste noapte și mi-au aranjat patul lângă sobă, iar când s-a făcut dimineața am simțit-o pe Mařena mângâindu-mă pe față și frecându-și sânii

de mine, dar eu am sărit în asa hal - încă de pe atunci eram la fel de sensibil ca un prinț saxon - că m-am lovit cu capul de sobă atât de rău că a trebuit să mă spăl de sânge într-o găleată, și toată familia s-a ridicat din pat bucuroasă, voiau să ne pregătim de nuntă, dar eu am refuzat, le-am spus că, asemenea lui Goethe, sufeream de inimă si că eram >

mai degrabă înclinat spre poezie, ceea ce i-a mai potolit pentru o vreme, dar apoi Mařena mi-a dat o cravată si un inel de nichel, așa

că m-am folosit de un tertip din cartea lui Batista despre fericirea conjugală și am pretins că vreau să am o carieră în muzică, așa că Mařena s-a căsătorit cu un tip pe care îl chema Jetrudka, care a sărăcit-o și i-a făcut șase copii, Jetrudka ăsta umbla tot timpul beat și numai dacă strănuta în direcția ei o lăsa gravidă, trei dintre copiii ei au înnebunit, iar ceilalți trei, când si-au dat sea-ma ce urma să li se întâmple s-au spânzurat, să mai crezi *Cartea viselor* a Annei Nováková, unde se spune că dacă visezi un nou-născut

CARTEA
VISELOR

înseamnă o bucurie mare, sunt de acord că domnul primar se amuză făcând copii, dar ia să mai vorbești de plăcere când începe copilul să plângă; pe vremea imperiului se ținea la aparențe, dar când ieșeai la plimbare te împiedicai de picioarele de lemn ale cerșetorilor și în loc să admir corsajele fetelor, îmi făceam griji pentru nenorocirile lor, într-o zi mă plimbam, văzându-mi de treabă, când am observat o evreică frumoasă, cu un nas ca un cârlig de vagon, care stătea pe marginea drumului și aștepta să răsară prima stea de sâmbătă, și pentru că nu purta chiloți, am rămas cu ochii lipiți de locul unde și lui Goethe îi plăcea să se uite înainte să se apuce de scris, așa că m-am dus la ea, m-am prezentat, și imediat am început o conversație intimă, mi-a spus că poate să meargă cu bicicleta fără să-și folosească mâinile, ceea ce era o chestie revoluționară pe vremea aia, iar eu i-am povestit despre un polițist care a scos de pe undeva un regulament privind igiena publică și îl folosea pentru a se justifica atunci când se ducea să îmbăieze țigăncușe de cincisprezece ani sau chiar mai mici, le ordona țigăncilor mai în vârstă să încălzească apa, apoi le alunga de acolo, își dădea haina jos, își sufleca mânecile și se apuca de treabă, dar într-o zi șeful poliției a tras cu ochiul pe gaura cheii în timp ce polițistul punea în aplicare regulamentul de igienă publică, așa că polițistul a ajuns la tribunal, iar șeful poliției a preluat el spălatul fetelor, în timp ce țigăncile nu înțelegeau de ce nu le spăla și pe ele, evreica frumoasă care aștepta să răsară prima stea de sâmbătă a roșit și mi-a șoptit că nici ea nu era tocmai curată, asa că am fost învin-gător încă o dată, pe marginea drumului; altădată, mă plimbam cu fiica unui escroc, nu mulți bărbați se pot lăuda cu asta, o chema Helenka pe fata asta și jucam diabolo amândoi, și de fiecare dată când se apleca în față să dea cărțile jos, mă uitam în decolteul ei, avea sâni atât de frumoși, încât și peste ani, când îmi aduceam aminte de ei

începeam să mă bâlbâi și să fac greșeli de ortografie, așa că am urmat exemplul lui Cristos și nu mi-am făcut iluzii, ieșeam cu fete frumoase, dar iară să le las să se apropie prea mult de mine, păstrându-mi celibatul, ca doctorul Karafiát, pe care-1 treceau fiori numai la gândul de a visa o femeie în lenjerie intimă, chestie pe care și scriitorii o găsesc șocantă și ei sunt obișnuiți cu tot felul de lucruri,

tatăl escroc al fetei cu pricina mi-a propus să lucrez pentru el, dar știam că avea doi fii, amândoi bine îmbră-cați, cu monoclu și așa mai departe, unul a fost dovedit ca delapidator și, după cum era la modă atunci, si-a zburat creierii cu un browning - numai clasa superioară folosea browningul în aceste scopuri - iar celălalt avea o soție pe care o chema Nina, o femeie uriașă care se îmbrăca numai în mătăsuri și nu bea nimic altceva decât lichior de trandafiri, iar într-o zi când scotea apă s-a dezechilibrat si a căzut în fântână si au

găsit-o abia peste o săptămână - crezuseră că fugise cu vreun student, cum era la modă atunci - și până atunci se umflase și se urâtise, Sfinte Dumnezeule, viata este atât de incredibil de frumoasă! un alt motiv pentru care am refuzat să fac parte din familia lor era că aveau un unchi fanatic religios, din acela care pupa pământul peste tot pe unde trecea și dărâma gardurile pentru că, spunea el, în ceruri nu există garduri, așa că de ce am avea nevoie de ele pe pământ, a fost unul dintre primii care au susținut scoaterea hotarelor de pe câmpuri, îngenunchea în piața publică și proclama că toate gardurile dintre oameni vor fi înlăturate prin dragoste, dar oamenii îi interpretau greșit spusele și se duceau acasă și se culcau cu nevestele lor pe canapele, încât până la urmă omul s-a spânzurat în cimitir, de crucea mamei sale, iar preotul s-a înfuriat pentru că era nevoit să sfințească din nou tot cimitirul, m-am mirat să citesc în *Cartea viselor* a Annei Nováková că dacă te visezi spânzurat în biserică înseamnă că o să ajungi în fruntea unei parohii pentru că sinucigașii sunt îngropări noaptea, în mare taină, undeva într-o margine, cum a fost și cu nevasta acelui medic militar, fiu de notar, era o bijuterie de femeie, exact ca dumneavoastră, domnișoarelor,

când venea pe la noi să ia lapte, îmi spunea: ce-ați zice să veniri într-o vizită? îmi amintiți de răposatul Strauss în tinerețe; mama ei se născuse într-un castel de lângă Přemyšlovice, care se numea Hlochov si ținea de Bochner, iar tatăl ei, care era tot notar, călătorea într-o trăsură trasă de patru cai albi, pe lângă care alergau cu limbile scoase șase câini mastiff pătați, iar celălalt fiu al notarului purta o haină albastru deschis și pantaloni negri cu vipușcă roșie de mătase, nici o armată nu se putea compara cu noi în privința înfățișării,

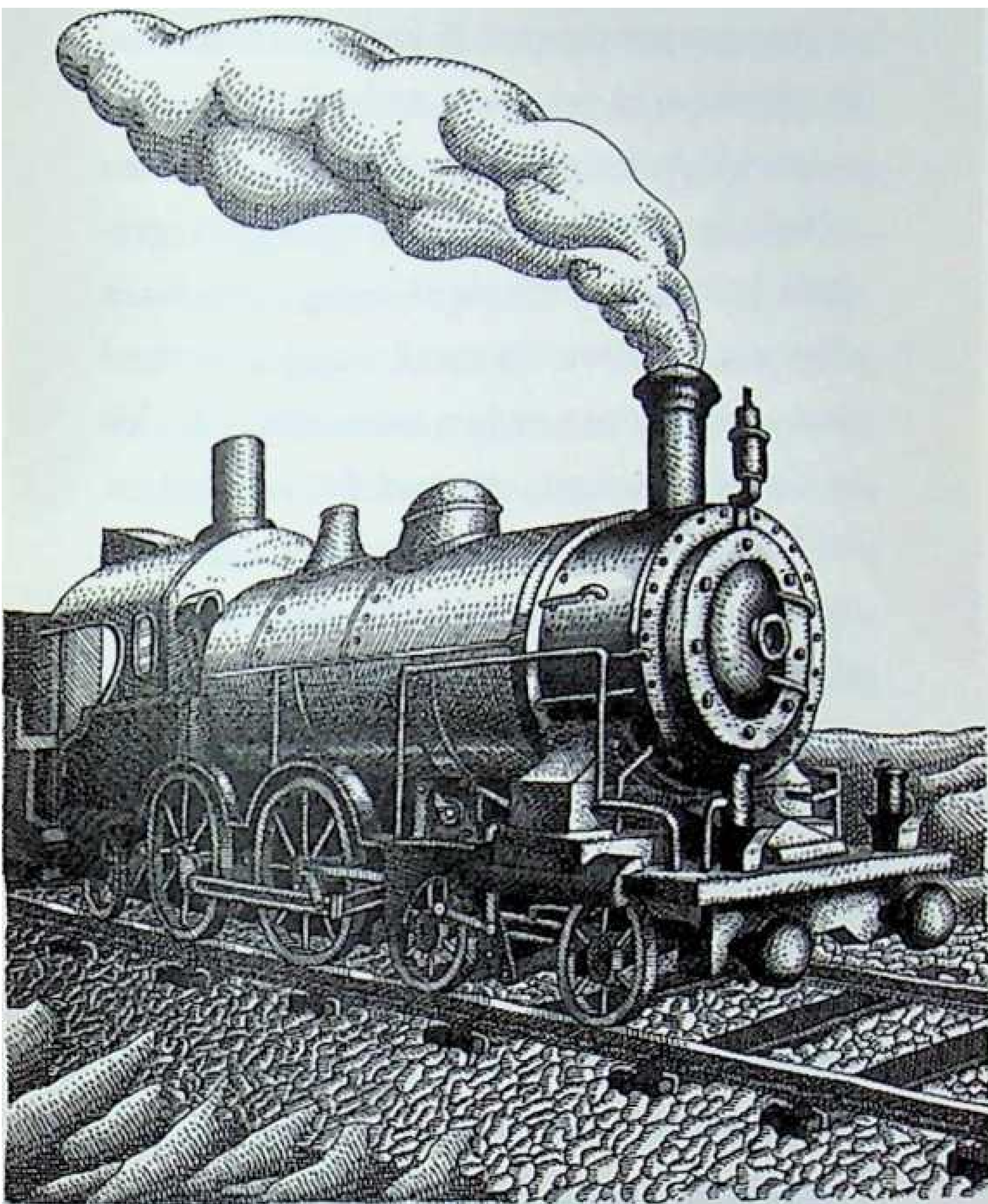
soldații de astăzi sunt niște neisprăviți pe lângă noi, aveam talia subțire ca femeile, și când veneam acasă în permisie femeile se udau toate, geloase pe corsetele noastre, medicii aveau două rânduri de nasturi și guler aurit, nimic altceva decât aur, dublat de mătase de jur împrejur, iar un medic șef avea galoane răsucite și guler de aur, ceva absolut minunat, unic, numai natura, când vrea să arate ce poate să facă și dă naștere unui papagal sau unui pescăruș albastru, se mai poate compara cu armata; dar în afară de fast și cerșetorie, pe vremea imperiului Austro-Ungar se insista mult pe disciplină, ceea ce-i înnebunea pe soldati, tortură, bătăi, carceră si lanțuri, era un adevărat lagăr de concentrare, dar medicul militar, fiul notarului, era pe cât se poate de mândru, s-a dus la război așa cum se duc fetele la plimbare, dar apoi s-a întâmplat ceva îngrozitor, un soldat a omorât un alt soldat ca să-i ia banii pe care acela îi primise de la maică-sa, apoi ucigașul a tunat o sticlă întreagă de băutură pe gâtul cadavrului, ca să pară că acela se îmbătase, și doctorul l-a crezut și a lovit corpul cu piciorul, dar un alt soldat văzuse crima și l-a denunțat pe ucigaș, așa că l-au aruncat în închisoare și acolo s-a spânzurat cu un prosop, iar la înmormântare aproape că s-au crăpat zidurile bisericii din cauza bocetelor mamei lui, dar ea a plătit ce era de plătit și până la urmă fiul său a fost îngropat în cimitir, deși era un sinucigaș, numai că l-au îngropat noaptea, pe ascuns, într-o margine, pe când dacă te îngroapă pe front, domnișoarelor, te aruncă Dumnezeu știe unde și gata, te-ai dus, ca o batistă pierdută, ceea ce n-a împiedicat-o pe Anna Nováková să spună în *Cartea, viselor* că dacă visezi că tii în mână >

ceasul unui mort înseamnă nuntă, iar dacă visezi că ești închis într-un ospiciu, înseamnă că te așteaptă o bucurie mare! dar să vedeți ce i s-a întâmplat la noi șefului de gară, care creștea curci și se temea mereu că ajutorul său o să uite să schimbe macazul pentru rapid, așa că se ducea întotdeauna să verifice, iar într-o zi rapidul a dat peste curcile lui, a fost o priveliște, vă spun, știți cât de iute e rapidul, încât în urma lui zboară bucățele de hârtie și crenguțe, ei bine, de data asta erau numai bucăți de curcă, iar impiegatul s-a pomenit cu trei pulpe de curcă în cap, iar șeful de gară arăta de parcă i se golise în cap o saltea de pene, trenurile astea rapid sunt

un fenomen când trec printr-o gară, la Libice, șeful gării era pe peron și ținea în mână hârtia prin care fusese promovat tocmai când a trecut rapidul și i-a zburat-o, așa că n-a putut să-și poarte noua uniformă două săptămâni, până când n-au găsit hârtia, cinci stații mai încolo, odată o femeie care se întorcea de la o masă de ignat mergea de-a lungul căii ferate ca să ajungă mai repede acasă, când a lovit-o trenul și a târât oala cu ciorbă pe care o avea cu ea până la gara următoare, stropindu-1 pe șeful gării de acolo, și mai sunt și oamenii care stau chiar lângă șinele de cale ferată, în căbănuțele lor din mijlocul câmpurilor, ridicând și coborând bariere, noaptea nici nu-i vezi, dar ei sunt acolo, lustruindu-și cizmele și periindu-și uniformele, așteptând lângă bariere, salutând,

rapidul trece pe lângă ei în noapte, umplân-du-i de praf, stropindu-i cu noroi, dar ei stau acolo, salutând, ultime rămășițe ale imperiului Austro-Ungar, existau pe atunci oameni ca Lukas, cel care facea inspecții la garnizoană fără să bată pe nimeni și chiar fără să pedepsească, și existau oameni ca Zelikowski, un ticălos de primă mână, care nu doar că îsi bătea oamenii, dar îi mai si lega de copaci, în special pe ofițeri, ca să bage la cap cum ar trebui să arate când trece el sau când trupele trebuie să se încoloneze, sau să intre în formație, pe unul sau două rânduri sau să formeze un careu sau să se împrăștie ca potârnichile și apoi să revină în formație, unul în spatele celuilalt, ofițerii trebuiau să știe ce însemna când

îndrepta sabia spre cer, pentru că un general nu poate să țipe la șaisprezece companii, iar un dirijor de orchestră nu strigă la muzicienii lui: hei, tu de colo, n-ai văzut pauza aia? nu, are o baghetă, care nu e pentru lovituri, ci pentru a dirija, a da semnale, dar

sigur că un general trebuie să se gândească cum să câștige o bătălie pierzând cât mai puțini oameni cu putință, pe mine au vrut să mă promoveze caporal, dar am refuzat, te puneau tot timpul să faci plantoane sau te trimiteau să patrulezi, trebuia să mergi la cursuri la marginea pădurii, unde umpleau tablele de scheme și locotenenții țipau: gradații, la mine! și trebuia să ceri permisiunea chiar și când

aveai nevoie să urinezi, iar când ajungeai pe front, vedeai toate semnele alea evidente, muniția, grenadele, rănirii, un soldat care avea diaree din cauza apei - ce memorie bună am, nu-i așa, domnișoarelor? - ia uite-1, ghemuit într-o tranșee, cu centura atârnată în jurul gâtului, când apare cine altcineva dacă nu generalul Zelikowski, care coboară de pe cal urlând că a primit un regiment căcăcios, că sunt toți niște căcăcioși neisprăviți, și apoi l-a pocnit pe soldat cu sabia peste spinare; când am ajuns pe front era haos, oamenii se înjunghiau din greșeală unii pe alții cu baionetele,

înaintau orbește, prea slăbiți chiar pentru a se mai putea opri, faceau orice pentru a ține inamicul la distantă, ofițerii stăteau ca pe ace, tot regimentul se bălăcea în sânge, cu tot cu cai, totul ardea, prin aer zburau copaci, infirmierii urcau răniții pe cai pentru a-i duce de acolo în pădure, și nu era nici o femeie prin preajmă, nu aveau voie pe front, erau în spatele frontului, în bordelurile din Przemýsl și Cracovia, ușile bordelurilor aveau geamuri și trăgeam cu ochiul înăuntru, odată, o domnișoară a deschis ușa și m-a întrebat: pot să fac ceva pentru tine, soldățelule? unele dintre ele o faceau chiar și pentru o pâine, dar locotenentul Hovorka a zis că mai bine am căuta niște fete care să nu fie profesioniste, le ofeream niște ciocolată și gata, era dragoste adevărată, așadar, odată dădeam o tură cu fiica unui învățător si ea ar fi vrut niște cor-» > » nuri sau pâinici, n-am avut să-i dau decât niște biscuiți de armată, dar mi-a sărutat mâna pentru ei, iar eu, ca să-i mulțumesc, i-am povestit despre când am fost la Split și a trebuit să păzesc un vagon de marfă plin ochi cu acid picric, care era folosit pentru aruncarea podurilor în aer și care semăna cu hârtia pentru muște sau cu o pudră pe care o cumperi de la farmacie, după aceea i-am citit fetei un pasaj din *Curtea viselor,* dacă visezi că te distrezi noaptea cu o fată înseamnă reușită într-o afacere riscantă, dacă visezi că te zbengui noaptea cu o femeie, înseamnă că nu trebuie să te lași ispitit de propuneri seducătoare..., în cele din urmă i-am spus acelei fiice de învățător că domnișoara este foarte drăguță, iar ea mi-a răspuns că și tânărul domn de asemenea, și mi-a urat ca războiul să se termine cât mai repede; eu am fost întotdeauna un gentleman, primeam scrisori de la cele mai frumoase fete din Europa, la Ziegenhals am cucerit inima fiicei unui

industriaș, avea o rochie albastră și o voaletă galbenă, ne plimbam cu barca pe un lac din pădure și îi cântam *Mein Herz, das ist ein Bienenhaus,* și

într-o zi barca a început să se scufunde, dar am salvat-o, pentru că lacul nu era prea adânc în locul acela, iar fata se numea Anna Hering și îmi scria scrisori de dragoste pe hârtie roz, din cauza asta tot orășelul meu fierbea, toată lumea se întreba cine putea să-mi trimită mie scrisori, odată, mi-a trimis și un parfum, *Magicul mai* se numea si mirosea a lăcrămioare, iar eu fumam tra-> * bucuri înmuiate în sofran, ca să fiu lăsat la vatră, dar trebuia să fiu atent să nu mi se îngălbenească degetele, așa că mi le mușcam până îmi dădea sângele, ceea ce e cam același lucru cu a ispiti o femeie frumoasă, fermecând-o cu vorbele, dar așa cum spunea răposatul nostru primar când venea la bar ca să vadă dacă fetele de acolo aveau picioare frumoase: cu bani le poate avea oricine, dar numai un specialist ca tine le poate avea gratuit, așa că eram iarăși învingător, pentru că procedam ca ofițerii - locotenentul Hovorka obișnuia să ne spună: trebuie să procedați cu mănuși, gândiți-vă la asta

mai degrabă ca la ascuțitul unui creion decât ca la o lovitură de baionetă, asa că eu nu vorbeam niciodată prea mult, așteptam să văd ce vicii aveau fetele, eu vreau țigări și vin, a spus o fată și-atunci eu am zis: eu n-as vrea, si ea a zis: atunci ce-ai vrea?, si eu am spus: femei frumoase, și atunci ea mi-a strigat: ești dezgustător, și mi-a aruncat cu un pantof în cap; odată am avut onoarea de a călări până la cazarma de la Haubitz, pe Iduna, iapa generalului, o frumusețe, maro închis cu o stea albă în frunte, ca o vedetă de cinema, avea o stea care semăna cu gaura făcută de glonț într-o batistă, dar cum zburam asa, eu si Iduna, am lovit o bătrână, care a făcut un asemenea salt încât m-am temut ca nu cumva Iduna să se fi rănit la copită, nu voiam să mă trimită generalul în fata curții marțiale, am trecut în zbor prin Olomouc, Iduna a sărit peste gardul cazărmii - noroc că stăteam cu capul aproape de coama ei, că abia am avut timp să mă aplec - și-apoi am ajuns la grajd, iar când

m-am dus la cantină să-mi iau un suc de zmeură, acolo lucra o fată frumoasă, Cilka, și-a vrut să danseze cu mine, dar șefa ei era geloasă și i-a spus: Cilka, vezi-ți de treburi la bucătărie! și a început să se împingă ea în mine, între timp, Cilka stătea în prag, lustruind cuțite și îmi arăta pe la spatele șefei cum ar fi înjunghiat-o, iar șefa ei mi-a zis: se vede că ești foarte temperamental, soldățelule, și eu i-am spus că dacă visase că prindea un fazan, urma să-i tresalte inima de dragoste, și-atunci ea mi-a strecurat un pachet de țigări Egipt în buzunar și mi-a spus să zic mai departe, și în timp ce Cilka îmi arăta din bucătărie noi si noi metode de a-i face felul, eu i-am mai spus femeii că o cameră bine încălzită însemna dragostea unui bărbat pentru o femeie, iar când a început să se agite, m-am aplecat spre ea și i-am șoptit: cel mai frumos este când visezi doi boi împungându-se, pentru că asta înseamnă fericire în dragoste, și am adăugat: pentru care eu am plătit scump, m-am

molipsit de o boala urâtă și trebuie să mă duc la Brzadin să mă tratez, atunci ea s-a mutat ceva mai departe și a încercat să ajungă la buzunar să-mi ia țigările înapoi, dar i-am zis că ce e dat, e bun dat, si-a fost de acord, ba chiar mi-a dat un păhărel de tărie pentru drum și mi-a mulțumit că am fost atât de amabil și am prevenit-o pentru că își avusese și ea partea de boli de-alea; odată am fost cu o lăptăreasă la Urania, am stat la balcon, era o piesă evreiască despre necazurile unui om pe care îl chema Ahas-verus, și lăptăreasa îmi tot băga limba-n ureche si mă întreba dacă nu vreau să mă însor cu ea și eu îi ziceam că sigur că da, numai că încă nu mi-am terminat stagiul în armată si sufăr de inimă si visez încontinuu canari închiși în colivii, care după Anna Nováková înseamnă că o să tânjesc mereu după libertate, și fata mi-a șoptit: ah, ce mai partidă ai fi! și îi mirosea părul a lapte și vanilie, dar peste trei zile mă întreptam spre Dalmația și spre mare, să fi văzut ce

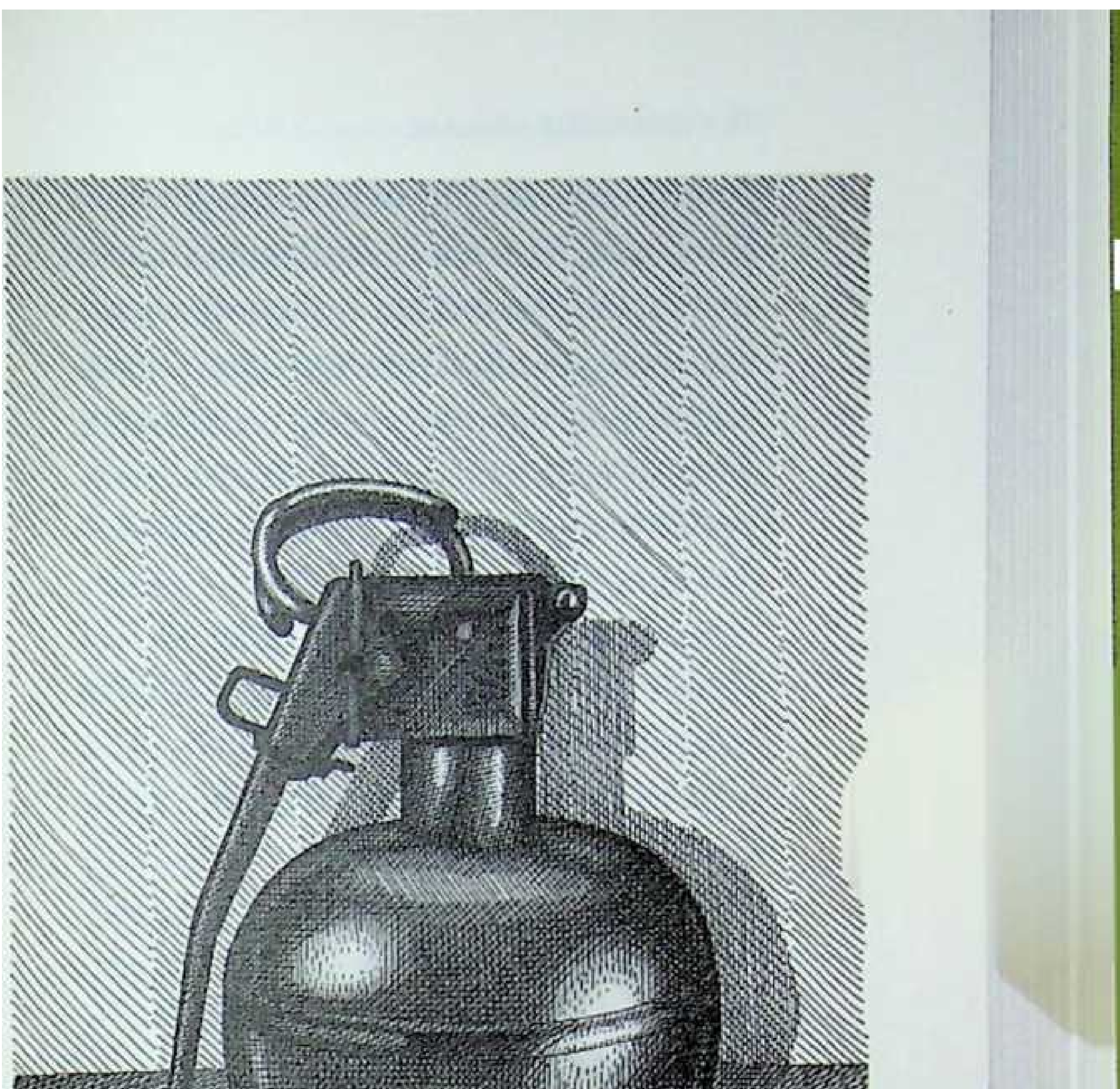

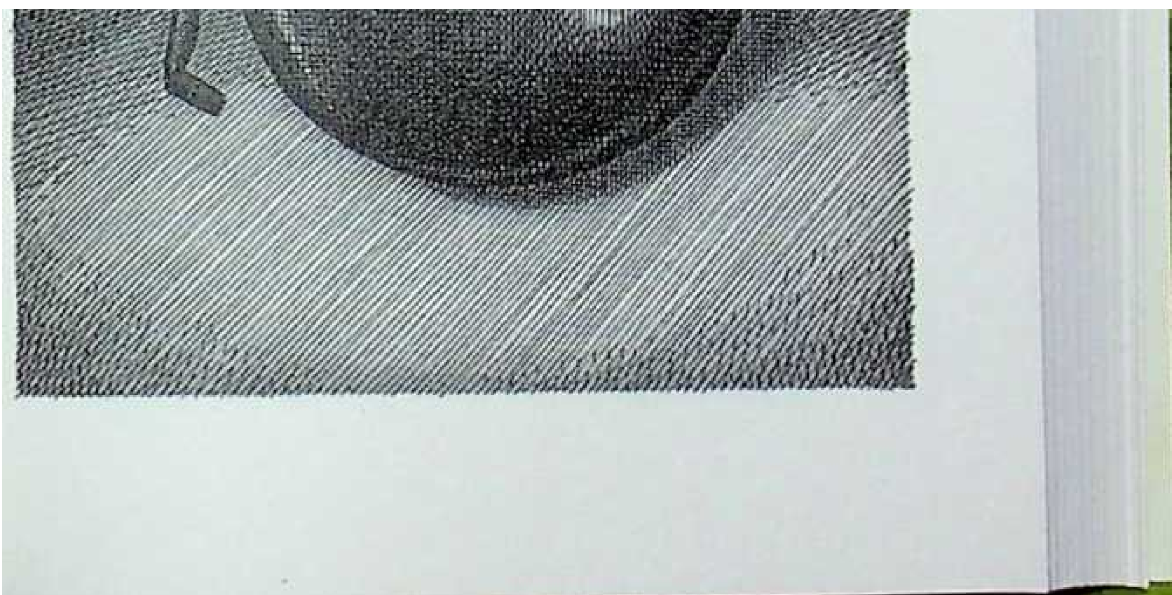
furtună a venit, când natura se dezlănțuie așa și îi intră omului până în pantaloni, e de-ajuns să-l facă poet, valuri cât casa, bărci aruncate în drum, bolovani desprinși din stânci, o furtună de parcă s-ar fi răsturnat un tren cu susul în jos, măturând în apă oamenii care se întorceau de la vii, cu tot cu măgari, cu trombe de apă înalte cât turnurile, noi, soldatii, muream de foame, Doamne Isuse Cristoase! mâneam pește putrezit, moralul regimentului era la pământ, ajunsesem să cerșim, pe cazarme scria VOJARNA KRALJA JUSUPA, cazar-mele împăratului losif, cu litere aurii, dar un locotenent a zgâriat lada cu porumb, vă dati seama, un locotenent! dacă l-ar fi văzut generalul Zelikowski l-ar fi biciuit cu cravașa; un evreu spilcuit mi-a dat un gulden ca să-i lustruiesc centura si arma, a zis că se ducea în oraș ca să stabilească reiatii inter-naționale, dar a apăru sergentul Brcul, o bestie de 2 metri înălțime, si a întrebat: unde-i evreul ăla? s-a dus în oraș, i-am zis, și sergentul a început să înjure - *Jebem ti boga! Kurac na drobno* - pentru că baronul von Wucherer interzisese cu strictete > soldaților să iasă în oraș, așa că sergentul s-a așezat în patul evreului, și când evreul s-a întors de la fete împleticindu-se, după miezul nopții, sergentul a sărit și a început să-i care picioare, a măturat podeaua cu evreul îmbrăcat în uniformă de gală, și apoi l-a trimis să stea planton, și când m-am dus să-l înlocuiesc l-am găsit bălăngănindu-se în aer, spânzurat de un copac din curte, strangulat de propria-i mână și de centura strălucitoare, nimeni nu mai înțelege poveștile astea, le-am spus întâmplarea asta unor camionagii din Libeň și pur și simplu mi-au râs în nas; într-o sâmbătă după-amiază șoferii ăștia faceau o întrecere pe un deal unde poți să-ți rupi gâtul și în timp ce coborau dealul, un dentist urca, își uitase umbrela la birou si chiar în momentul în >

care băga cheia în ușă, unui camion i-a sărit un arc si camionul s-a lovit de zidul cabine-tului, si dentistul a rămas asa, cu cheia în aer, ’
> >

bine că n-a văzut asta contele Zelikowski, faimos pentru cruzimea lui; într-o zi comandantul Mičokovič ne plătea solda, pusese bancnotele pe masă și le acoperise cu pietre ca să nu le ia vântul și ne sfatuia să nu ne bem toți banii, să ne cumpărăm mai întâi nasturi

și vaselină și ață, era un peisaj foarte frumos acolo, la țară, romantic ca în Ierusalim, numai drumuri în pantă care aveau mereu nevoie de reparații, oamenii mâncau numai turte de mălai, strugurii erau tari ca cimentul, odată am văzut o femeie din Dalmația păscând oile într-un luminiș, arăta ca o pictură, dar s-a întors spre mine și m-a întrebat: ești necăsătorit, tinere? și eu am dat din cap că da și atunci ea s-a așezat lângă mine și a început să-mi spună cine și din care colibă murise, dar eu întârziasem la antrenamentul pentru aruncarea grenadelor, erau niște grenade moderne și complicate, domnișoarelor, semănau cu niște pere, dar în loc de cui aveau un fel de fir care ieșea din ele, si comandantul regimentului folosea o grenadă de exercițiu

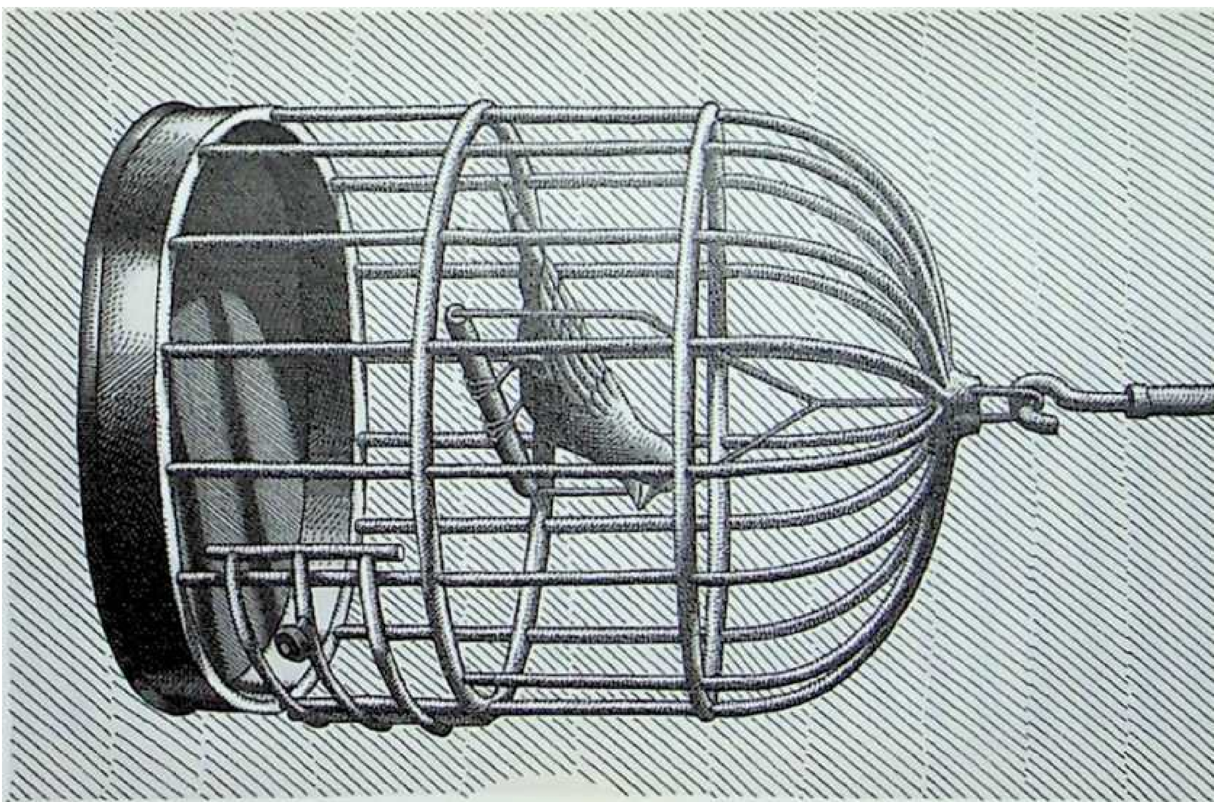

pentru a ne arăta cum se procedează: trăgea firul, număra până la douăzeci și apoi o arunca, dar într-o zi, un deștept de sergent a înlocuit grenada de exercițiu cu una adevărată, în timp ce comandantul era la latrină, iar când s-a întors si a reluat demonstrația, paff! i-a zburat mâna cu totul, printr-o fereastră, pocnindu-1 pe căpitanul Tonser, care trecea călare, salutând; la fel i s-a întâmplat și patronului unui cinematograf, care avea o mână de fier și într-o zi a prins niște copii care se cățăraseră într-un copac și se uitau gratis la film, așa că s-a urcat pe un scaun și a început să lovească în crengile copacului până au cedat și puștii au fugit, și când s-a dus acasă s-a gândit să-i aplice o corecție si lui fiu-său, dar i s-au desfăcut șuruburile și mâna de fier i-a zburat pe fereastră, lovind un polițist care stătea în stradă, ascutindu-si creionul ca să scrie un proces-verbal; dar să vedeți ce mi s-a întâmplat mie într-o zi, la apel: mi-au strigat numele printre cei căzuți pe câmpul de luptă, se potrivea chiar și data nașterii, și am strigat: hei, eu sunt în viață! așa că m-au scos la raport și mi-au dat cincisprezece zile de arest pentru că am vorbit în timpul apelului, dacă eram în locul tău, mi-a spus unul dintre camarazi, mi-aș fi făcut bagajul și aș fi întins-o direct acasă, în pat și aș fi așteptat sfârșitul războiului ca să îmi șterg numele de pe mausoleul eroilor; mie îmi plăcea să mă privesc în

oglindă, să admir cât de bine îmi venea uniforma, parcă răsărea soarele pe stradă când ieșeam îmbăcat cu tunica albastru deschis, pantaloni negri cu vipușcă roșie, centură strălucitoare de piele și baionetă nichelată, chipiu tivit cu auriu, și știam că sub chipiu nu aveam capul plin de paie ci de materie cenușie, numai rotite si bucle, exact ca Edison, ah, Edison, omul care a inventat mașinăria care ne permite să stăm acasă în papuci și să ne bucurăm de splendoarea unei săli de concert carevasăzică omul care a inventat fonograful, care până atunci nu existase, imaginați-vi-1 stând acolo trei zile, bietul om, gândindu-se numai la receptor, nu, domnișoarelor, nici măcar cea mai frumoasă femeie nu se poate compara cu un astfel de om; o femeie medic din Cracovia mi-a cerut să-mi dau hainele jos, s-a urcat peste mine și apăsându-și urechea rece pe pieptul meu, mi-a zis: de ce îți bate inima așa? așa că i-am povestit despre Renașterea europeană și despre cum un bărbat adevărat tremură ca o broască pe cale să sară de câte ori vede o femeie frumoasă, de aceea arta a înnebunit atâtia scriitori, mai ales atunci când vor să o îmbunătățească, creierul li se transformă în rumeguș și nimeni nu mai poate face nimic în privința asta, un compozitor pe care îl chema Istvăn a smuls odată un candelabru din tavan din cauza durerii, iar când mireasa lui Edison s-a dus să îl caute, I-a găsit stând și gândindu-se, cu un scăunel de sticlă sub picioare, ca să împiedice gravitația pământului să-l deranjeze, da, chiar așa, iar după ce a murit, i-au deschis craniul și i-au găsit creierul plin de materie cenușie de cea mai bună calitate; odată, o ghicitoare mi-a dat în cărți și mi-a spus că dacă nu ar fi fost un norișor întunecat care planează asupra mea, aș fi putut face lucruri mărețe, nu doar pentru patria mea, ci pentru întreaga omenire, apoi s-a aplecat spre mine și eu am căzut din fotoliul balansoar si am răsturnat acvariul si > * când i-am povestit asta doctoriței poloneze care stătea deasupra mea, m-a întrebat: unde ai de gând să mă duci în seara asta? atunci eu i-am citat din Anna Nováková, dacă visezi un canar în colivie înseamnă că viața de desfrâu te va duce către un sfârșit nefericit, atunci doctorița s-a ridicat si m-a >5 întrebat nu puteai să găsești ceva mai bun? asa că i-am zis: dacă visezi sărbătorirea unei aniversări înseamnă o pasiune arzătoare, și ea a zis: măcar e un început bun, și mi-a făcut ochi dulci, pentru că aproape tuturor bărbaților le umblă

mintea la prostioare, dar eu am altă tactică, vreau să fiu învingător, când Marion, magicianul și hipnotizatorul a venit la noi în oraș, a trebuit să-și ștampileze singur actele, pentru că imediat ce-a intrat în birou, funcționarii au început să fugă care-ncotro, de teamă să nu fie hipnotizați, pe vremea aceea mă ocupam cu teatrul, jucam într-o piesă care se numea *Balalaica.,* apăream pe scenă îmbrăcat în uniformă de ofițer al gărzii, pe scenă erau numai uși cu găuri pentru chei și eu cântam *Toate femeile frumoase pe care le-am sărutat* și eram învăluit într-o lumină violet când cântam *Cântă, balalaică, acest cântec, cel mai dulce dintre toate,* melodia mea preferată, și mai cântam *Te iubesc* și eram erou, atingeam Do de sus asa cum cântăreții la cor nu sunt » »

în stare, rag toți ca niște vaci când fată, dar eu nu, eu eram un adevărat tenor, un al doilea Járinek Pospíšil, le amețeam pe femei la fel ca Marion, magicianul și hipnotizatorul, dacă vreți pot juca piesa și acum, una dintre voi o să fie țarina, dar o să trebuiască să purtări niște sâni falși, tu, cea de-acolo, te potrivești, nu toate țarinele sunt frumoase, eu o să joc rolul marelui preot, ceea ce înseamnă că o să țin un potir

în mână, la final se trage cu pistolul în can-delabru, sau nu, mai degrabă aș vrea să joc rolul baronului, deși cum să aducem calul pe scenă? dacă i-am înfășură copitele în cârpe, atunci n-ar strica treptele, dar și mai important n-am vrea să se sperie când se aude muzica, ar putea să cadă în fosa orchestrei, negustorul de porci o să fie Ruda Turek, locotenentul cu ceafa groasă ca un porc elvețian, odată am încercat să fac șpagatul cu o fată în Casa Catolică și m-am ales cu o hernie, ceea ce nu-i chiar așa rău pentru un bărbat, un bărbat arată bine oricum, dar imaginați-vă o femeie cu un bandaj pentru hernie și un bărbat excitat care începe să o pipăie și atinge cu mâna centura rece și arcurile de nichel, după asta idealurile îi șovăie și dorința îi pălește; Domnul nostru Isus Cristos a fost chemat odată la o nuntă unde s-a băut peste măsură și atunci El a transformat vinul în apă, ăsta e miracolul din Cana Galileii, pe vremuri visam frecvent că țineam în mână >

oasele unui cadavru, si asta înseamnă o mare bucurie, e interesant cum tinerii poeți se gândesc la moarte, în timp ce bătrânii se gândesc la fete, un vânător mi-a povestit că a remarcat, pe când

observa cerbii, cât de mult se bucură un cerb bătrân când cuceres-te o căprioară tânără, dacă visezi un pat de lalele înseamnă că o să te îndrăgostești de o fată minunată, dar ea n-o să afle, un poet pe nume Bondy mi-a spus odată că oamenii au idei ciudate despre ce înseamnă scrisul poeziei, cred că e ca și cum te-ai duce să iei apă cu găleata, sau că poeții pur și simplu își ridică ochii spre ceruri și o putere divină toarnă versurile deasupra lor, dar eu i-am zis: gândește-te la Domnul nostru Isus Cristos, a avut o asemenea minte că până și astăzi profesorii nu-1 înțeleg, nu a fost doar Fiul lui Dumnezeu, a fost un campion, un atlet, a luat biciul în mână și i-a alungat pe negustorii de vite din templu, spunându-le că nu a venit să aducă pacea, ci spada, adică sabia, și oamenii tot nu înțeleg, dar asta e

din cauză că oamenii deștepți mor și în locul lor se nasc proști, unii curăță latrine, iar alții sunt doctori, unele femei stau toată ziua în pat și citesc, în timp ce altele se duc și fac tot ce se spune prin romane, nefericitul de Bondy și-a mirosit degetele după ce și-a schimbat unul dintre copii, la cârciumă, în cărucior, și a zis: este începutul unei mari filosofii, și mai târziu unul dintre copii a făcut caca și Bondy l-a șters cu *Cuvântul ceh,* văitându-se în același timp: Isuse! e de-ajuns cât să tulbure un călău coreean; în ziua de Corpus Christi, mărșăluind triumfători în Przemýsl, am văzut o fată într-un șanț, gesticula pentru a se face remarcată și striga: veniți și sărbătoriți glorioasa noastră victorie! dar nici un soldat nu s-a dus, pentru că era urâtă ca o noapte turcească, iar eu n-am procedat niciodată așa, eram un altfel de erou, în timpul războiului am fost îngrijit la spital de baronese, iar în timpul republicii, de frumoase sportive din Sokol, care lucrau ca infirmiere, una dintre ele m-a ras pe

burtă ca să mă pregătească pentru operație, pentru că în ajun medicul-șef mă anunțase că a doua zi urma să ajung sub cuțit și m-a pus să semnez o hârtie pentru cazul în care muream în timpul operației, era felul lui de a mă încuraja, când a sosit timpul, și-a pus pe cap o bonetă albă, care îl facea să semene cu un patiser, asistentele i-au pus mănușile ca unui bebeluș, și era gata să mă

deschidă, când ușile s-au trântit de perete si a intrat o bătrână cu un cos, întrebând în ce salon e soțul ei, pentru că i-a adus varză și carne de porc, atunci doctorul a fugit și a prins-o - era un tip uriaș, foarte temperamental -, și a dat-o afară, urlând la îngrijitor: de ce-ai lăsat-o să treacă? pentru că ar fi trebuit să fie plin de sânge până la coate atunci, rezolvându-mi hernia; nici nu vă imaginați ce bine e când ieși din spital și privești în jur, exact ca în cântec: E o lume minunată, O lume dăruită de Dumnezeu, tralalala, în salonul meu era un fierar, Bernădek îl chema, care putea să golească

o halbă de bere dintr-o singură înghițitură, iar dacă un cal era nărăvaș si nu stătea linis-tit, îl întorcea pe o parte și îl încăleca de jos, dar a făcut congestie pulmonară și perito-nită, și-a dat colțul, eu am fost singurul care s-a făcut bine, o asistentă drăguță mi-a adus plosca și m-a întrebat de ce nu eram căsătorit, de ce am lăsat un corp așa de frumos să se irosească, și ca să-i răspund am sărit din pat și am vrut să-i dau o lecție de dans, dar m-au obligat să mă întind la loc, pentru că după operație trebuie să stai întins ca Lazăr; odată, o fată cam voinică, dar frumoasă, făcea baie în Elba și m-a strigat: vino în apă și-am să-ți dau o sărutare! așa că am sărit în apă îmbrăcat - mi-ajun-gea până la gât - și mi-am primit premiul, și-am fost încă o dată învingător, pe mal a trebuit să-mi usuc nu doar hainele, ci și salariul, bancnote de zece coroane, și stăteam acolo în izmene, tot orașul era în picioare, femeile veneau grăbite spre râu să mă vadă, stăteam ca Montgomery[6], învingătorul de la Tobruk, liber-cugetătorii învinuiesc Biserica întrebând: dacă Isus era Dumnezeu de ce s-a încurcat cu o femeie de moravuri ușoare? aș spune că n-a avut încotro, dacă eu nu pot rezista farmecelor unei femei frumoase, darăminte Cristos? și gândiți-vă, era o frumusețe pe vremea lui, asemenea lui Colnar Tolnes, era în floarea vârstei, la 30 de ani, și apoi, chiar dacă Maria Magdalena nu era altceva decât o stricată, și-a câștigat îngăduința în ceruri și a atins sfințenia, nu doar că a refuzat să-1 trădeze pe Cristos, dar l-a șters de sânge chiar cu părul ei pe omul care atârna pe cruce pentru că predicase despre progresul social, despre cum toți oamenii sunt egali, iar când mama lui s-a prăbușit jelind, cine a mângâiat-o dacă nu Maria Magdalena, gândiți-vă, unde au ajuns celelalte fete frumoase din vremea ei?

moarte și-ngropate, dar Maria Magdalena va mișca de-a pururi inimile poeților, vă dati seama, ce soartă a avut tânărul care învăța tâmplărie!, tăia grinzi și scânduri și deodată a lăsat totul și a început să-i învețe pe oameni că să-ți iubești aproapele nu înseamnă să faci acrobații cu o fată în pat, înseamnă să oferi ajutor când este nevoie; pentru că mi-am învățat catehismul, am primit o icoană cu Isus ținând potirul, catehismul era la modă pe vremea Austro-Ungariei, cine este Tatăl, cine este Fiul, cine este Sfântul Duh? pe vremea aceea ținea loc de curriculum vitae si de controlul cadrelor, un preot a ajuns la tribunal pentru că surorile Ulman n-au știu ce este Sfânta Treime și atunci el le-a obligat să se așeze cu fundul gol pe plita încinsă, nefericitele nu s-au mai căsătorit niciodată, nimeni nu voia să aibă de-a face cu ele, vă dati seama, niște fete care nu știau ce este Sfânta Treime, nu că ar sti cineva, dar oame-nii trebuia să pară că știu, iar surorile Ulman s-au apucat să cultive floarea-soarelui, se-ntâmplau numai crime și tâlhării pe atunci, dacă trăiai într-un loc mai sălbatic, noaptea îți încuiai coliba și țineai la îndemână

topoarele și armele de foc, odată, într-o noapte senină, un morar și-a dat seama că cineva îi facea o gaură în ușă cu un fierăstrău, o gaură suficient de mare, încât să încapă pe acolo o mână care să deschidă, așa că a sărit din pat cu toporul în mână și în clipa în care mâna s-a strecurat prin gaură, zdrang! a tăiat-o, apoi poliția a tot căutat, dar nu a găsit pe nimeni cu o mână lipsă, preotul blestema în stânga și-n dreapta pentru că a trebuit să îngroape mâna în cimitir și să cumpere un siciru mititel pentru ea, Cristoase! într-o noapte, o santinelă din Olomouc a observat un foc în cimitir așa că a fugit acolo, a intrat în capelă și l-a găsit pe gropar stând lângă un cazan în care fierbeau în grăsime mâini și picioare, acela a fost ridicat de jandarmi pentru că profana cadavrele și le fierbea pentru a le da la porci, pălărierii din Prostějov cântau după aceea: *iată mânuțele, iată piciorușele unei domnișoare drăguțe-,* odată am dus o fată la o tavernă micuță din pădurea Tomašov și de-a lungul drumului erau noua cruci pentru că odată, un nemernic a așteptat acolo alaiul unei nunți și i-a ucis pe toți cu lovituri de secure, ce povești înspăimântătoare, nu? de aceea nu am copii, pentru că nu am vrut să am urmași, cum pot să fiu sigur că mi-ar semăna? bine, dar cine

o să-ti închidă ochii când va veni clipa? mă întreabă femeile, dar eu le răspund că în zilele noastre nimeni nu mai moare acasă, cum începi să te stafidesti, cum vine ambulanta si te duce să mori singur în spatele unui paravan, rudelor nu le mai pasă, nici măcar banii nu-i mai atrag, cel mai bine ar fi ca bărbații și femeile din toată lumea să se mai oprească din făcutul copiilor, te împiedici de ei peste tot, ar trebui să se pună o poprire pe salariu: pentru primul copil 50 de coroane, pentru al doilea, 100 de coroane, pentru al treilea, 300 de coroane, iar la nașterea celui de-al cincilea, să se taie jumătate din salariu si vinovatilor să li se dea o bătaie bună în piața publică, dar numai o vreme, până ce iarăși ne vom plimba cu fetele prin păduri, aducând un omagiu Renașterii europene, fără să ne facem griji că suntem priviți de cineva, dacă mergi la pădure acum o să vezi oamenii stând aliniați unii lângă alții ca mormintele într-un cimitir, odată, o femeie m-a rugat să-i scot câinele la plimbare, dar eu l-am luat cu mine la bar, să văd fetele, și acolo, doi clienți s-au pișat pe el din greșeală, iar când l-am dus înapoi, femeia a mângâiat câinele, apoi și-a mirosit mâna și m-a întrebat: pe unde ai fost? nu prea miroase ca o floare de primăvară câinele ăsta; e bine să ai un câine, dar numai pentru pază, un bijutier avea un buldog pe care l-a bătut pe nedrept odată, iar buldogul nu a uitat și într-o zi când bijutierul îl peria, a sărit la el și l-a mușcat de gât, cu câinele atârnat de gât, bijutierul s-a târât la birou ca să-si ia revolverul, dar a tintit uitându-se în oglină și a ratat câinele, nimerindu-și propria ureche, mai avea puțin și-și zbura creierii, până la urmă a reușit să omoare câinele, dar a trebuit să-i desprindă colții cu o rangă, un altul, pregătindu-se să meargă la dans, își tăia părul din nas uitându-se în oglindă și și-a tăiat nasul cu totul, dar eu când tai ceva, pun suflet, ca un muzician care cântă la vioară; să-i fi văzut pe recruții aceia din Przemýsl în drum spre front, sate bogate, numai braconieri, ce mai spectacol, primarul însuși conducându-i la centrul de recrutare, totul acoperit cu panglici și banderole, ei bine, au cucerit toate satele din împrejurimi și i-au forțat pe nemți să se refugieze în fabrica de bere, dar pe primar l-au înjunghiat în gât, era de-ajuns să te uiți puțin urât și-ți culegeai dinții de pe jos, dar nimic nu-i întrecea în grandoare, erau crema poporului ceh, tineri bine-facuți și cărora le sărea imediat țandăra, de sărbători, tot satul era numai flori, panglici și panglicuțe

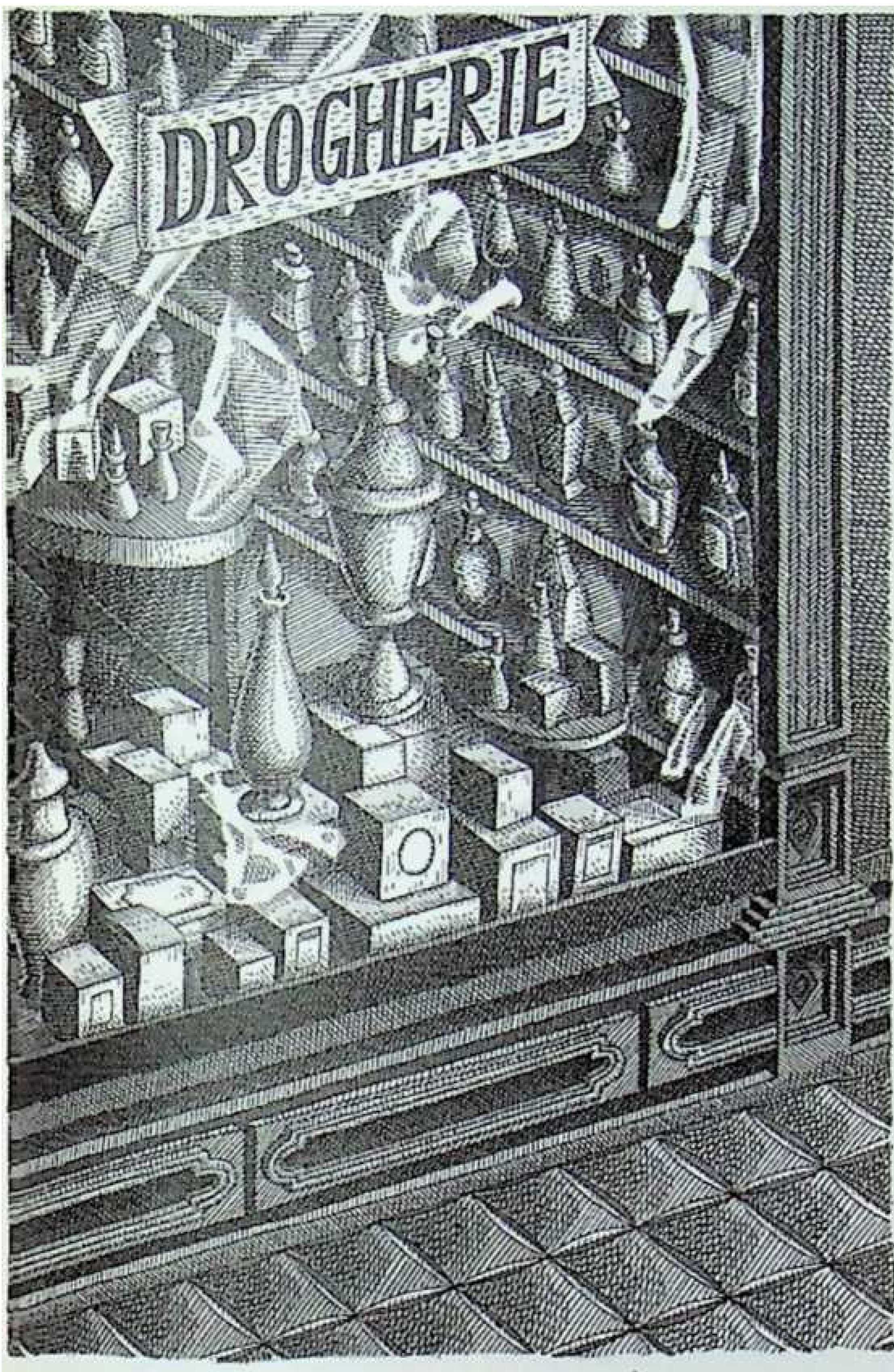
si mereu îsi aduna cineva matele într-o căl-> > > dare, pentru că pe vremea Austro-Ungari-ei mulți bărbați mureau în încăierări prin cârciumi sau în drum spre casă, sau se spânzurau fiindcă aveau o droaie de copii, tipii ăștia din Przemýsl mă luaseră la ochi pentru că umblam cu o fată de pe la ei și odată mi-au pregătit o ambuscadă, dar eu m-am răsucit, am scos pistolul și pac! pac! pac! le-am dat-o, au căzut ca muștele, și încă o dată am fost învingător, ca Tom Mix și revolverul lui fumegând, apoi a fost povestea aceea cu Anežka H růžová[7], oamenii de la noi au crezut că a facut-o individul ăla, Hilsner, pentru că un prost a spus că îl văzuse în pădurea din apropiere, martorul cheie, care cu o mână își ținea bicicleta și cu cealaltă își făcea treaba, asa că bietul Hilsner a înfundat pușcăria și evreii au fost nevoiți să plece din Polná, oamenii chiar începuseră să fredoneze un cântecel care era cam așa: nu cumpăra nimic de la evrei, / zahăr, cafea, ori făină / ei au ucis-o pe Anežka ochi-albaștri; și apoi fratele Anežkăi a mărturisit pe patul de moarte, el o ucisese, pentru bani; odată, un polițist aflat în patrulare s-a oprit într-un restaurant și a

comandat un șnițel, pentru că i-a plăcut foarte mult a mai comandat încă unul, a tot așteptat ca ospătărița să i-1 aducă și pentru că tot nu mai venea s-a dus să o caute si > a găsit-o în beci, unde o felia pe fiică-sa, care atârna goală într-un cârlig, Isuse Cris-toase! așa că polițistul i-a pus cătușele și a arestat-o pe loc, astea sunt poveștile care le plac oamenilor să și le spună unii altora când și fac singuri radio și televizor, dar ce îmi plăcea mie cel mai mult era să mă plimb prin oraș îmbrăcat în costumul meu englezesc și cu o pălărie din aceea moale, cu borul larg, ah ce plăcere era să mă uit în vitrine, îmi plăcea vitrina drogheriei din Olomouc cu săpunurile cu miros de violete, săpunurile cu glicerină Lila Blanc și Violeta de Nice, săpunul extrafin Rosa de Shiraz, odată m-a oprit un dragon în spatele cazarmei Maria Schnee și mi-a strigat: banii sau viața! unul mai slab de înger ar fi leșinat, dar eu mi-am scos browning-ul și i-am zis: șterge-o dacă ții la viață, șterge-o

sau trag! Când m-am dus în vizită la fratele meu pentru două săptămâni și am rămas acolo treizeci de ani, mi-a dat o mexicană,

adică o pușcă, să păzesc benzile din spatele fabricii de bere, într-o noapte s-a apropiat un jandarm și am început să trag, să fi auzit cum șuierau gloanțele și ricoșau de parapetul podului, n-am avut timp să mă opresc și să întreb: stai pe loc, cine-i acolo? un soldat austriac mai întâi trage dacă vrea să fie învingător; într-o altă drogherie erau expuse în vitrină loțiuni pentru păr, ca Cyrano, care avea o etichetă cu o nimfa ieșind din->

tr-un lac, cu trandafiri în jurul taliei și scântei sau stele pe spate, ceva absolut splendid! frumoasă ca muzica lui Mozart; într-o zi, trei croitorese din Picek se plimbau cu barca, în timp ce noi, îmbrăcați sumar, săpam la puțul fabricii de bere, și una dintre fete, o frumusețe, m-a strigat, iar eu am sărit imediat și am înotat până la barca lor, astea erau manierele austrice, chiar si oamenii obișnu-iți se purtau de parcă erau în permanență

DROGHERIE

filmați sau fotografiați, odată îl ajutam pe un brutar din Moravia să-și livreze produsele și într-o biserică am văzut niște nuntași beți care încercau să toarne rachiu pe gâtul sfinților, dar când și-a dat seama preotul s-a năpustit asupra lor ca un avion de vânătoare și a început să-i îmbrâncească strigând: așa vă purtări în casa Domnului, tătarilor? afară cu voi și să nu vă mai întoarceți până nu sunteți ori mai treji ori mai puțin beți! si de-acolo m-am dus la Hradisko, unde am lucrat într-o fabrică de bere, după care mi-am făcut o întoarcere triumfală, într-un costum cu dungulițe, baston cu mâner alb și pălărie după ultima modă pariziană - pe alții îi aduceau jandarmii acasă îmbrăcați în ceva ce semăna cu ce îngroapă pisica -, dar eu mă întorceam îmbrăcat ca un star de cinema, cu o sută de guldeni în buzunar, suficient cât să-mi ajungă să-mi plătesc datoriile și să-mi cumpăr o vacă de la Ponikve, de acte s-a ocupat bătrânul Tyătr, cel care transformase vechiul teatru în cârciumă și a cărui nevastă avea opt pisici și care, în afară de-a le umple castroanele cu lapte nu facea nimic toată ziua, la o altă drogherie aveau un preparat care se numea Kaloder-ma, și Wolf und Sohn, o firmă din Karls-ruhe, aproviziona toată Moravia cu cremă și pudră pentru față, pe cutie era desenată o femeie visătoare care privea în zare, cu capul sprijinit de mână și acoperit cu un văl subțire; toată lumea mă invidia pentru vaca aia din Ponikve, albă, de rasă elvețiană, mă costase optzeci de guldeni, dar până la urmă am vândut-o măcelarului, pentru că era stearpă; din toată familia, unchi-meu a ajuns cel mai departe, a ajuns *Zugsfuhrer,* comandant de regiment, de asemenea, avea un scris de mână foarte frumos, și a fost decorat de către împărat cu crucea de aur, purta șnururi aurii și o caschetă cu ținte, avea aproape doi metri înălțime și pe când era burlac, era în stare să facă praf o cârciumă, la fel ca Římský din Kokory, dar s-a lăsat de băut după ce s-a însurat, a luat-o pe fiica pădurarului și și-a făcut o casă în Vala-hia, unde creștea curci, a sfârșit prin a ajunge șeful poliției; odată i-am cumpărat unei fete o cremă cu parfum de liliac pentru piele foarte albă, Steckenpferd, de la o firmă din Radebeule, iar pentru Zdenka, una dintre fetele Havrda, am cumpărat un produs discret și garantat, numit Sinulin, care fusese premiat cu aur, și când m-a întrebat ce vreau în schimb, i-am zis că vreau să facă o plimbare cu mine, și i-

am spus că în manualul meu de igienă scrie că dacă cineva suferă de insolatie — făcuse insolatie -,

trebuie frecționat cu apă călduță pe pieptul gol, și-atunci Zdenka mi-a zis: necioplitule, îți permiți cam multe! vedeți, domnișoarelor, lumea este cu adevărat minunată, și nu pentru că așa este, neapărat, ci pentru că asa o văd, la fel ca Puskin în filmul ăla, bie-tul Puskin, să moară în duel, asa de tânăr, cu ultimele poeme curgându-i prin gaura de glonț din cap, numai privindu-i fotografia și pot să spun că a fost un admirator al Renașterii europene, avea niște perciuni nemaipomeniți și mustăți ca ale împăratului Franz Iosif și ale compozitorului Strauss; mă plimbam pe malul râului într-o zi, când Libuška a venit spre mine pe bicicletă, de fapt a dat peste mine, și mi-a zis: când îmi mai aduci niște trandafiri? ca răspuns, am sărutat-o, exact ca Hans Albert în scena cu vaporul, și ea a strigat Dumnezeule! iar eu am râs si am zis nu sunt Dumnezeu, sunt doar un domn, si-am făcut-o să râdă si iar a dat peste mine și a deschis calea către o nouă aventură, de care eram suficient de bărbat încât să profit; la altă drogherie am văzut un șir întreg de sticluțe de Tanin de Peru, care promitea să îți facă firul de păr să crească lung și gros și avea o etichetă cu cele două fiice ale inventatorului, cu părul lung până la glezne, deși pe vremea monarhiei lungimea părului era mai puțin importantă decât mărimea bustului, erau femei care trebuiau să poarte rucsacuri umplute cu cărămizi ca să nu cadă în față, erau ceva

sânii ăia, de dimineața până seara, toată Austro-Ungaria avea un singur lucru în cap, sânii femeilor, să ai o fată cu sânii mai mici decât o halbă de bere, era o adevărată tragedie în familie, acum revine moda asta, femeile arată din nou ca pe vremea Austro-Ungariei, în timpul campionatului național de gimnastică am văzut niște adevărate uriașe, fetele noastre în trening și maiou defilau la televizor, adevărate Maria Tereza, bărbații erau terminați seara după ce le priviseră o zi întreagă, în noaptea aia m-am plimbat printr-o grădină și am cules câțiva trandafiri, apoi am sărit gardul în grădina Libuskăi și i-am lăsat trandafirii pe pervaz, ca mexicanii și spaniolii, care nu fac altceva decât să călărească si să cânte serenade cu >

chitarele seňoritelor, si am fost atât de

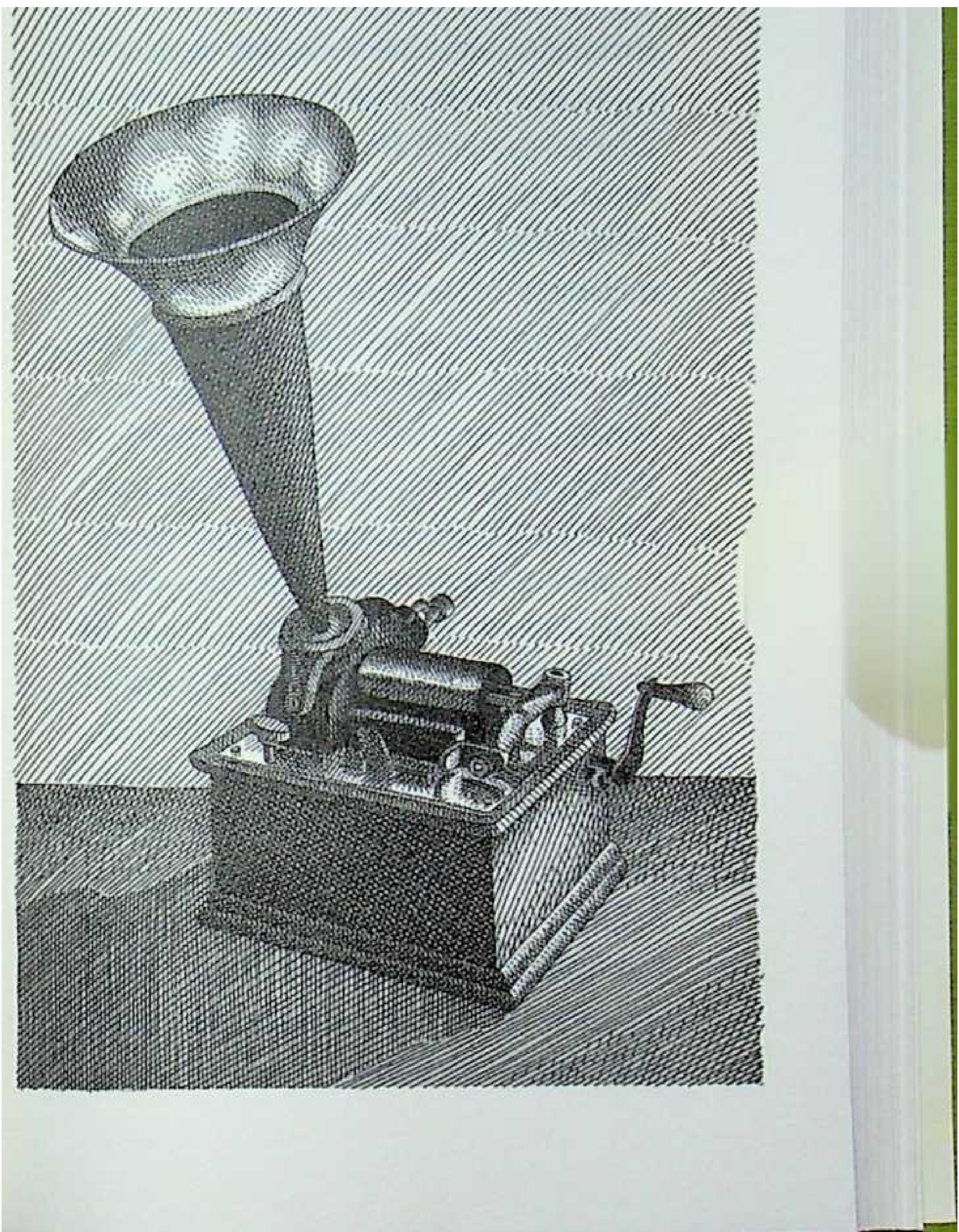
diplomat încât a doua zi Libuška m-a strigat de dincolo de draperii să vin să o văd, așa că am privit-o în timp ce își dădea pantofii jos și apoi și ciorapii, s-a întins pe sofa si m-a întrebat dacă mi-a dat fiori, s-a aruncat pe canapea și a mirosit trandafirii pe care i-i dăruisem, și apoi, stând și făcându-mi ochi dulci, si-a descheiat bluza si s-a tăiat cu o lamă, spunând: vino și bandajează-mă, repede până nu fac septicemie, și în timp ce strângeam bandajul mi-a zis: nu-ți place de mine la fel de mult cum îți place de fetele de la bar, nu-i așa? și eu, cavaler ca întotdeauna, i-am spus: dragă doamnă, tu ai alte farmece, ești mai subțirică, ai picioare mai zvelte, si dintr-odată si-a revenit si am dus » > > împreună rufele la spălat, iar bătrânele se-nverziseră de invidie, pentru noi n-ar ridica un deget! ziceau, dar eu am citat din cartea de vise a Annei Nováková, dacă visezi că pui rufe în măngălău, o să afli cele mai ascunse secrete, și atunci ea mi-a zis cum plănuia să-și serbeze cea de-a douăzeci si una aniversare și că îi era frică să meargă cu mine la miezul nopții pe insulă, pentru că aveam ceva în privire, dar eu i-am spus: o să treci peste asta, Libuška, acum ești prea temperamentală, dar până la urmă o să ajungi să te ia un văduv

și o să trebuiască să știi toate șmecheriile, nu poți fi prea atent, nu vorbi prea multe, m-a sfătuit odată o tânără nevastă si o să

mergem în pădure când se lasă întunericul, una dintre fetele Havrda, Vlasta, cea care cânta la pian și vorbea germana și stătea în mâini pe masa de biliard, și fusta i se deschidea ca o floare de mac -, îmi spunea: știi ce te face atât de atrăgător? felul în care mă ignori; iar Navrátilová mi-a șoptit la ureche în timpul unuia dintre dansurile noastre excentrice de la Casa Catolică: toată lumea se uită la noi! așa că am încercat să fac celebra figură a Fuksei-Koštálova, dar am ajuns sub o masă, împinși de forța excentricității, Jarmilka a încercat să facă odată la Slávia o figură pe care o văzuse la teatrul Ziegfeld, dar a apreciat greșit distanța și a sărit peste capul meu, iar ochelarii i s-au împlântat atât de adânc deasupra sprâncenelor că se mai vede

si astăzi cicatricea, dintre fetele Havrda, Vlasta era preferata mea,
era

îndrăgostită nebunește de mine, odată, o purtam pe umeri printr-un club de noapte și a început să râdă atât de tare încât ne-a udat pe

amândoi și toată lumea a luat-o razna, lumea spunea că a murit într-un accident de mașină împreună cu mai mulți soldati, dar Havrda zice că nu e adevărat, e încă vie, mult prea vie, și lucrează ca asistentă medicală, în orice caz, era atât de temperamentală încât voia să se călugărească; mi-am cumpărat un aparat pentru îndreptat nasul, se purta pe nas, așa cum femeile își puneau bigudiuri în cap, îl reglai în funcție de cum voiai să-ti arate nasul, eu voiam să îl am ca al lui Rudolph Valentino; Havrda obișnuia să joace cărți cu un bătrân pe nume Svec, jucau popa prostu', și Svec, spre sfârșitul vieții, trecând într-o zi pe lângă o biserică se întreba oare ce se întâmplă înăuntru, pentru că nu intrase niciodată într-o biserică până atunci, iar când a văzut tot ceremonialul a zis: ce păcat că nu mi-a spus nimeni până acum, și s-a hotărât să se facă paracliser, asta era cam pe când Vlasta i-a aruncat morarului în fața inelul, cât despre mine, eu nu i-am cumpărat niciodată nimic, îi mai dădeam câte un trandafir din când în când - asta le dă gata pe femei, de cum intram în bar venea și se așeza lângă mine, eu mă prefăceam că citesc ziarul și ea zicea: ce stai asa ca bolovanul si-atunci eu > >

o împingeam lângă un stâlp și chelnerul se întorcea ca să-i vină în ajutor și eu îi dădeam un șut ca la fotbal și mă aplecam deasupra ei ca un învingător și o sărutam, și toată lumea din bar o lua razna; în drogherii se vindeau „Fântâni ale tinereții", niște aparate cu care se faceau băi de abur pentru ten, și care au fost premiate cu medalia de aur la un concurs național, elegante cum erau, având desenată pe cutie o femeie frumoasă cu capul prins într-un fel coș conectat printr-un tub de nichel la mașinărie din bronz și o bluză din mătase de Bruxelles, pe care scria „veșnic tânără"; într-o noapte, pe insula Žofín, o frumusețe a venit lângă mine,

în spatele gramofonului, și mi-a șoptit la ureche: ce-ai zice să plecăm amândoi de-aici, stai numai să mă aranjez puțin și să-mi schimb lenjeria, n-ați crede cât de geloase erau vampele alea, odată chiar au încercat să-mi pună otravă în cafea; într-o zi, pe vremea când livram bere cu un car cu boi, împreună cu bătrânul Repa, boii s-au culcat pe șinele de cale ferată și paznicul n-a mai reușit să coboare bariera, asa că trenul stătea pe loc iar conductorii încercau

să miște boii de pe șine trăgându-i de coadă, dar nu se dădeau duși, si în curând trenul avea deja zece minute întârziere și tot ce putea conductorul să facă era să socotească minutele de întârziere pe ceasul lui de buzunar, impiegatul flutura un bătător de covoare în fața boilor care stăteau impasibili, continuând să rumege, până la urmă un lăptar și-a adus aminte ce era de făcut, trebuia să le toarne apă în urechi, și-a mers, și-au ridicat cozile și au pornit brusc, atât de rapid că am pierdut câteva butoiașe, iar șeful s-a enervat si mi-a zis: uite, ia bicicleta

mea și adu-mi un pachet de Egipt, așa că m-am urcat pe bicicletă și am pedalat până la magazin și înapoi, și când i-am dat țigările a urlat la mine: unde-ai fost pân-acu-ma? și i-am zis că nu știu să merg pe bicicletă, și cine apare atunci, tocmai Zdenka, împopoțonată ca un papă și dornică de o audiență particulară cu mine, așa că ne-am dus în baraca muncitorilor, toti de-acolo credeau că o făcusem cu ea, dar eu n-avusesem de gând decât să-i arăt poza pc care o țineam deasupra patului, cu un băr bat pe nume Othello, omorându-și iubita, dar Zdenka a pus o pătură în fereastră, așa că șeful le-a ordonat la doi muncitori să >

sprijine o scară de zid și s-a cățărat până sus, să vadă cu ochii lui ce se petrecea în odaie, pe deasupra păturii vedeam fața lui și un nor de ploaie, negru ca smoala, cu margine aurie, și stând acolo pe pat, i-am povestit Zdenkăi cum Kaluža și Kalíř l-au arestat pe Leciăn, și cum Leciăn pe eșafod, i-a zis

lui Wohlschleger, cel care urma să îl spânzure: termină odată, ai mâinile reci, si Zdenka mi-a spus: căsnicia cu tine ar fi o binecuvântare, dar m-am sustras ușurel, i-am zis că îmi lipsesc instinctele criminale pentru o căsnicie, pentru că după ce încep să apară și copiii chiar ai încurcat-o, atunci chiar și împăratul sare din pat în toiul nopții, de asta Schumann, compozitorul, îi spunea soției sale în film, în timp ce făcea o baie rece: oamenii sunt marionete, de acolo vine inspirația, dar când ți-ai terminat compoziția poți să mergi la un șnaps sau la o plimbărică, dar Zdenka mi-a pus mâna pe inimă și mi-a spus să mă culc, că se aranjează totul cu 100 de coroane, i-

am spus că în cartea domnului Batista scrie că cel mai bine e să ai o virgină, că e o senzație paradisiacă atunci când te desparte doar un sărut, si nici noi când eram soldati nu intram pe ferestre peste fete să le violăm cum ne învăța colonelul Zawada, sub comanda căruia au pierit opt cai și treizeci și șase de

batalioane de infanterie, când i-am povestit asta unei femei, a chicotit și mi-a zis că nu se miră că am pierdut pe toate fronturile, eram o armată de degenerați, colonelul Zawada avea un ciobănesc german și două baterii de tunuri, inamicul împânzise pădurea, copacii ardeau ca niște chibrituri, dar colonelul Zawada și-a studiat hărțile și a amplasat mitraliere în toate zonele periculoase, colonelul purta un guler auriu cu o stea mare, și ne tot punea să exersăm atacurile inamice, mă apuca de bărbie și se asigura că eram bărbierit bine și abia apoi îmi inspecta armele, la trei dimineața ne beam cafeaua, si la cinci se desfășura linia frontului, înce-pea gornistul, apoi toboșarul, apoi ofițerii alergau de colo-colo, până atunci se oprea și ploaia, Zdenka desena cu vârful umbrelei pe podea, iar șeful stătea cu mâna la ochi ca să ne vadă mai bine, dar Zdenka mi-a zis să trec pe la ea în seara aia, voia să-mi arate patul ei cu saltea de pene și să-mi pună ultimele discuri pe care le cumpărase, *Feriga de argint* și un intermezzo, *Moara din pădurea neagră,* și cum mergea ea așa pe cărare, berarilor le curgeau balele ca unor Saint Bernard uitându-se după acel păcat al naturii, șeful se holba la ea cu binoclul, iar eu mi-am pus lopata pe umăr și m-am dus să întorc orzul, gândindu-mă la Smetana[8], care era mai degrabă slugă decât maestru, și când a murit i-au folosit partiturile ca să împacheteze cârnați, două geamantane pline, asta pățești dacă îi ajuți pe oameni să se bucure de timpul liber, ceea ce urmărea și Dvořák, si el era ucenic de măcelar, dar nu, tot ce vor oamenii să facă este să bea și să asculte *Humoresque,* când a venit poliția să-l ia pe Havlíček, soției sale, Juliánka, i s-a frânt inima și a crezut că o să-și piardă mințile, ce minte avea omul ăla, Havlíček, ce mai epigrame scria, ce epistole, odată, Bondy poetul s-a dus să-l vadă pe-un nepot de-al meu, cu cei doi copilași ai lui în cărucior și pentru că se închidea cârciuma după ce băuseră numai trei găleți de bere, au luat una pentru acasă și au turnat-o în bazin și și-au continuat disputa academică până au adormit, iar nepotu-meu a crezut că explodase vreo teavă când s-a trezit, dar era numai bietul Bondy care se ușurase pe covor de cele două găleți de bere băute, după care s-a prăbușit în pat și nu s-a mai dat jos până dimineața când au început copiii să plângă, și-atunci a privit în jur și a strigat din senin

evrica! și-a început să țopăie pe covorul îmbibat de propria-i urină strigând: oameni buni, nu doar cei care nu sunt cu noi, nu sunt cu noi, nu, chiar și cei care sunt împotriva noastră sunt cu noi, pentru că nu se pot desprinde de timpurile în care trăim, asta e domnișoarelor, acum vedeți de ce poeților le place să bea și să mediteze și chiar când lucrurile par să meargă rău, atunci se deschid cerurile și un gând își croiește calea spre lumină, eu tot întorceam orzul și mă gândeam, Socrate și Cristos n-au scris nici măcar un rând, și învățăturile lor încă sunt respectate, în timp ce alții cu cât publică mai multe cărți, cu atât sunt mai puțin citiți, poți să zici că e răzbunarea istoriei; odată am provocat un săpunar la o întrecere de sărit de pe o masă de biliard, și am câștigat, cu toate că după aceea eram plin de vânătăi și cucuie, într-o zi am pus în scenă marșul triumfător al regelui Farouk, toate fetele de la cârciumă au luat parte la asta, chiar dacă era organizat de nemernicul de Olánek, care vindea mobilă si tablouri la mâna a doua si care » , odată a luat un tablou și a făcut o gaură în el chiar unde era ochiul Fecioarei Maria si 9 a pus acolo un ochi de caras pe care l-a lipit cu puțin lipici, iar ungurii care au cumpărat icoana au atârnat-o în fata sobei si într-o zi au dat fuga și au spus tuturor că în timp ce se rugau Fecioara Maria a început să verse lacrimi, când tot ce se întâmplase de fapt era că explodase ochiul de caras, nemernicul ăla de Olánek a adus un măgar la cârciumă si fetele de la bar m-au dezbră-

cat și m-au acoperit cu un fel de pânză,

mi-au pus un turban pe cap și mi-au mânjit fața cu fard negru, și m-au purtat din cârciumă în cârciumă călare pe măgar, doar de la *Grand* ne-au dat afară, pe urmă nemernicul de Olănek i-a dat măgarului piper să amușineze și atunci m-a aruncat din spinare, dar tot eram un învingător; m-am dus la grădina zoologică îmbrăcat într-un costum elegant pe care îl aveam de la un bărbat care avea picioarele atât de deformate încât trebuia să-și ia pantaloni facuți pe comandă, dar altfel mi se potriveau de parcă ar fi fost facuți pentru o Venus a dolarului, în fine, stăteam deci în fata cuștii leului când deo-

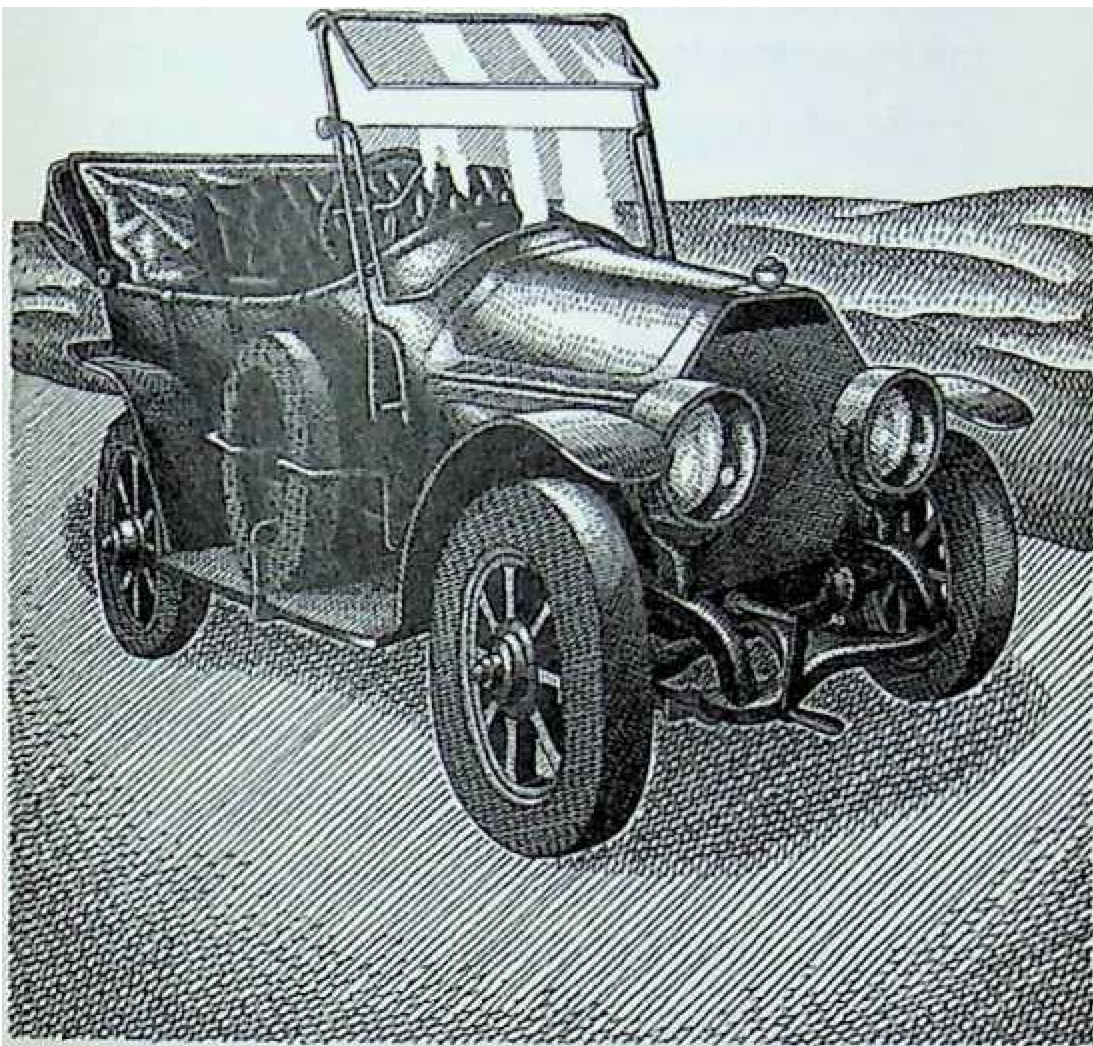
dată leul se apropie și pssss! mă trezesc cu jumătate de litru de urină în cap, în loc de briantină, și-a reușit să mai stropească și două slovene, iar eu a trebuit să mă parfumez o săptămână pentru că puteam rău de tot și fetele de la bar mă tot adulmecau și mă întrebau dacă nu cumva aveam de gând să le fac concurență; pe vremea aia nu exista televizor si nici măcar radio, asa că oamenii trebuiau să facă totul singuri și trăiau unul deasupra celuilalt, paturile săracilor nu se răceau niciodată, dormeau pe rând în ele, omul din tura de noapte de la un hotel se urca în patul cald când cel din tura de zi pleca la muncă, odată, un grup de crescători de iepuri m-au invitat să îmi demonstrez calitățile vocale si m-am hotărât să cânt *Privighetoarea ciripește pe țărm,* dar nemernicul de Olănek a cerut orchestrei să cânte altceva, așa că eram cu *Privighetoarea mea* pe de-o parte și *Tinerețe veselă* cu orchestra de cealaltă parte, crescătorii de iepuri țopăiau nebunește si au aruncat în mine cu bolul cu bilete de loterie si cu un șnițel vienez, dar eu tot eram învingător; într-o zi sortam cartofi cu fratele meu, cel pe care m-am dus să-l vizitez pentru două săptămâni, și m-a văzut șeful lui, care a întrebat: ce face orzarul ăsta pe ogor și mi-a dat o lopată, iar eu am făcut o demonstrație a tehnicilor de înaltă caii-tate pe care le deprinsesem la berăria *Benešov,* a lui Oliverius & Sarlinger care l-a dat gata și-atunci m-a întrebat cum má descurcam la descărcat cărbune, așa că am înșfăcat o altă lopată și, cât ai clipi, cărbunele deja i se rostogolea la picioare, și până să apuce să strige: hei, fii atent ce faci, eram în cărbune până la genunchi, i-am dat bătaie în continuare și în trei sferturi de oră terminasem, nu pierzi vremea, nu-i așa? mi-a zis frumusețea lui de contabilă, te referi la asta, i-am zis eu, e floare la ureche, m-am antrenat cu Římský, gigantul din Kokory, care a făcut bucățele piciorul de lemn al unei tinere în timpul unei încăierări, în urma căreia patru polițiști au murit în spital, e un adevărat talent să ajungi direct la jugulară sau să izbești fix în mărul lui Adam, ori să nimerești o cheie între ochi; si șeful fratelui meu a zis: recompensa ta o să fie să mergi cu mine la stupi, și și-a pus masca pentru albine și mănuși, pentru că un roi de albine nu e de ici de colo, albinele își fac cuiburi în copaci care apoi trebuie tăiați și proprietarilor nulc convine chestia asta, așa că ajungi să te cerți cu vecinii, în sfârșit, șeful fratelui ne-a spus că voia să ne învețe pe mine și pe domnul

Haňka să punem stupi, dar în timpul primei lecții domnul Haňka s-a împiedicat și a răsturnat stupul, noi am rupt-o la fugă, dar nu ne-a fost de nici un folos, tot ne-au înțepat, domnul Haňka a îngenuncheat și se ruga de albine, că avea nevastă și copii, dar l-au înțepat peste tot, chiar și în testicole, care i s-au făcut cât o găleată de umflate ce erau, eu n-am fost în stare să merg la cârciumă trei zile, iar când m-am dus, primul lucru pe care l-a făcut Bobinka atunci când m-a văzut a fost să pună la patefon *Cimitire, cimitire* și-apoi m-a ajutat să ajung sus pentru că nu credea că văd suficient de bine, m-a dezbrăcat, apoi a umplut un ulcior cu apă și mi-a zis: ce spui de un pic de antrenament pentru nuntă, după metoda Hardy, dar dintr-oda-tă am auzit strigăte la ușă, se întâmplase că fierarul era beat criță și îi strecuraseră sub el o băbătie în loc de una frumoasă, dar când și-a aprins lanterna și-a văzut-o a dat buzna afară din cameră, fugea în izmene pe coridor, a rupt și bara de la scară și țipa, cine i-a trimis liliacul ăla bătrân? e urâtă ca o pictoriță de tablouri academice! ei, m-am îmbrăcat și gata, eram la fel de sensibil ca fierarul, nu a fost ca atunci când l-am inițiat pe sobarul acela în tainele amorului pe masa de biliard, era un pic dus cu pluta, se acoperise de două ori cu plăci de teracotă și a trebuit să fie scos afară cu o rangă, ceea ce însemna că trebuia refăcută toată soba; chiar si acum fetele de familie bună îmi aduc trandafiri si se miră de manierele mele elegante, dar ar fi trebuit să vedeți ce față a făcut Olánek când i-am urat la mulți ani cu ocazia celei de-a cincizecea aniversări și l-am întrebat cum îi merge cu sănătatea, chiar acolo, în piața publică, și-a scos organul - avea vreo zece beri la bord - și a udat din plin afișul pentru țesătoria Náchod, chiar deasupra accentului de pe a, în timp ce notarul a trecut pe sub acel arc de triumf salutându-ne, mai era si concursul de uri-nat la mare distanță de la cârciuma *Terasa,* Olánek era sigur că avea să câștige când a apărut un bărbat care arăta ca un cerșetor din Mariazell și a întrebat dacă poate să participe și el, Olánek a zis că e în regulă și că cel care avea să câștige trebuia să dea o sticlă de coniac franțuzesc, asa că la miezul nopții pe masă erau două sticle de coniac franțuzesc și cei doi bărbați au ieșit pe terasă și tipul nou venit și-a deschis prohabul și-ntr-o clipă casa de vizavi era udă leoarcă, puteai auzi pisatul scurgându-se în Elba, așa că Olánek a dat înapoi și celălalt tip a luat cele două sticle si a sters-

o, iar Vít, care era toboșar în orchestra marinei, i-a spus lui Novák, violonistul: ce zici de o tură de Vio-letta, și toată lumea s-a urcat pe scaune și au început să cânte *Nunta sultanului,* iar Olánek a încercat să-și dreagă reputația făcând tablouri vivante, s-a cocoțat pe masă și a urinat pe invitați, o femeie mi-a spus că merit să ajung în fața justiției dacă am prieteni de teapa lui; odată m-am dus să-l ascult pe Járinek Pospíšil cântând la Casa Poporului și primul lucru pe care l-a făcut a fost să întrebe dacă e vreun cântăreț în sală, toate femeile mi-au strigat du-te tu, așa că celebrul tenor m-a ajutat să urc pe scenă și m-a invitat să iau loc, dar eu i-am zis că nu puteam, și brusc, publicul a luat-o razna, asa că el m-a întrebat de ce nu si eu i-am

răspuns că am plătit doar pentru un loc în picioare, ei bine, să fi auzit chirăielile femeilor, îi dădusem replica marelui Pospíšil și apoi a început să se audă pianul și am cântat *Despărțirea dureroasă,* iar femeile aproape că au dărâmat sala, despre Pospíšil spuneau că deși era divorțat, avea o voce de privighetoare si că oamenii ca el n-ar trebui să fie încorporați pentru că ar fi o mare pierdere pentru națiune dacă ar fi uciși în război, chestiune pe care o înțelegeam foarte bine, pentru că pe vremea Austro-Ungariei am cărat sabia căpitanului Tonser, am avut chiar norocul să-i văd pe generalii von Manteuffel și von Rosenegg stând împreună într-un automobil, purtând caschete de aur care semănau cu niște oale de noapte, decorate în vârf cu niște țepușe, ca vazele de pe dulapuri, am fost prezent și când cei doi mareșali cu monoclu, Auffenberg și Dankl au ordonat ofensiva și am avut onoarea de a-i ține frâiele lui Con rad von Hotzen-dorf, ori mai degrabă frâiele iepei lui, era în vârstă, dar se ținea drept ca o domnișoară, fiul lui murise în bătălia de la Gorodenka, în mlaștinile de-acolo, dacă pur și simplu stătea degeaba, ce mai căutau să umble aiurea de colo colo? Conrad von Hotzendorf era membru al familiei imperiale, arhiduce, așa că avea pe guler o emblemă cu o oiță, la fel ca împăratul, doar că a lui ținea capul în sus, în timp ce a lui Conrad îl avea în jos; am avut ceva vise cu maimuțe, ceea ce, după cartea Annei Nováková înseamnă ori că ai să cazi grav bolnav, ori că o să ai noroc în dragoste, dar am visat și un pumnal împlântat

într-un piept, ceea ce înseamnă dragoste neîmpărtășită; într-o zi, în timpul slujbei, preotul nostru îl căuta pe diacon, unde era, de ce nu-1 ajuta, de ce strica slujba, atunci când era nevoie de el? diaconul o stersese la cârciumă pentru o dușcă rapidă, în loc să stea să pună trei lingurițe de tămâie în cădelniță, pentru ca preotul să tămâieze biserica, tămâia este o rășină care provine din Africa, mirt si aloe, în sfârsit, diaconul s-a întors cam amețit de la tăria pe care o băuse și preotul, scoțând potirul din tabernacol l-a întrebat unde ai fost si diaconul a zis am avut nevoie la toaletă, și-atunci preotul a pus jos potirul și jap! i-a tras una și a strigat: nu ți-a spus nimeni, niciodată, că în timpul sfintei liturghii ești mâna mea dreaptă și că nu poți să o ștergi să-ți iei ceva de băut? și după alte câteva scatoalce și câțiva pumni în nas, a ridicat potirul și a reluat slujba, iar femeile de-acolo stăteau și se întrebau ce însemna noul ritual la care fuseseră martore, si stiti ceva, domnișoarelor?

diaconul nu s-a mai dus de-atunci la biserică și a devenit un social democrat model, oamenilor le sărea țandăra foarte repede pe atunci, dacă visai că cineva îți turna în cap o farfurie cu castraveți însemna dragoste pătimașă, iar dacă visai o babornița, căsătoria avea să te ocolească, fratele meu era ucenic la un brutar din Valah ia, un bărbat pe care-1 chema Benda, și odată când n-a priceput ceva ce spusese acest Benda și i-a zis ce? Benda I-a pocnit de s-a adunat de pe jos și i-a zis se spune poftim, nu ce; în cele din urmă a apucat-o pe căi greșite, a moștenit ceva bani de la maică-sa și s-a apucat de băut și și-a găsit sfârșitul înghețat pe undeva aiurea, nu e poveste prea frumoasă, a fost ca și cum i-ai fi dat unui copil un cuțit să se joace, preotul nostru a avut ghinionul să dea peste un băiat care o facea cu o fată într-o noapte chiar lângă biserică, la început s-a temut să nu

fie vreun alt preot, dar nu era, oricum a raportat mai departe și curând am avut parte de vizita a patru jucători de fotbal, sau cel puțin așa semănau misionarii trimiși să investigheze moravurile locale, cu sutanele și centurile lor - au îmbunătățit într-așa fel moravurile, că a fost nevoie de intervenția poliției, pentru că social democrații au început să le pună întrebări foarte supărătoare despre originea omului din maimuță, iar liber-cugetătorii au început să se contrazică cu ei despre ce a fost mai întâi, oul sau găina și au ținut-o așa ore în șir, cum a apărut găina? din ou, și oul cum a apărut? din găină, până când cineva a strigat: și primul ou cum a apărut? și liber-cugetătorii au strigat: din natură! la care misionarii au strigat: și natura de la Dumnezeu! pe urmă au început să se pocnească și femeile din biserică au chemat poliția spunând că niște atei lipsiți de orice Dumnezeu îi insultau pe fiii lui Dumnezeu și apoi femeile au început să arunce cu pietre în liber-cugetători, dar au nimerit doi polițiști, pentru că nu poți închide glasul Domnului într-o cutie, nu? acum mi-aduc

aminte, dacă visezi un plug arând înseamnă nuntă, dacă visezi un chibrit arzând înseamnă că ești îndrăgostit, în cartea domnului Batista se spune că orice fată de douăzeci de ani îl poate face pe orice tânăr sănătos să se simtă ca electrocutat, dar unui bătrân nu-i e mai de folos decât îi e un pardesiu unui mort; într-o zi, maiorul nostru stătea pe armăsarul lui, supraveghind cea mai frumoasă armată din lume, și numai ce vede un soldat cu o manta plină de sânge așa că îi cere să iasă în față și urlă la sergentul omului că de ce are un pluton așa de murdar, pe vremea imperiului, baronii puneau oglinzi în grajdurile cailor, dar își lăsau grăjdarii și servitoarele să doarmă în fânar, muncitorii cu ziua o duceau mai rău decât vitele, dar nu știu cum se facea că oamenii cântau mai

mult pe vremea aia, poate ca să-și ușureze munca, acum oamenii nu mai cântă în timp ce lucrează, prietenul meu Římský avea un temperament vijelios și un pumn iute - când intra într-o cârciumă oamenilor li se facea inima mică de frică, într-o zi, Římský s-a fâțâit puțin dtipă ordinul *Habt achti* locotenentul i-a tras un pumn în stomac, asta a fost șansa lui Římský, i-a smuls locotenentului sabia

și-a rupt-o de genunchi, apoi i-a dat un pumn în falcă de l-a lăsat lat, gradații au rupt-o la fugă care încotro, dar soldații se veseleau; prințul Liechtenstein avea o sută de moșii, dar, ca să nu plătească taxe și să fie nevoit să strângă propria-i oștire, le-a comasat în nouăzeci și nouă, pe de altă parte, doctorii au trebuit să-i amputeze penisul și să-i pună un tub de argint în loc, vedeți, domnișoarelor, poți să ai toate bogățiile din lume și să-ți lipsească ce e mai important, de aceea trebuie să țineți cont de cartea domnului Batista si sa

nu cumpărați niciodată mâța-n sac, n-ai de unde să știi ce-o să se întâmple, unul umplă cu o curvă și scapă fără nici o problemă, în timp ce altul își ia toate măsurile de precauție și se alege cu o boală, o femeie sare de pe scară și tot nu scapă de sarcină, în timp ce o alta doar își suflă nasul un pic mai tare și a pierdut copilul, mai e și curtarea, o fată deșteaptă dă anunț la ziar, căutând un bărbat de caracter și, să zicem că răspund, dar ca să fie sigură, ea mă verifică, întreabă pe unii și pe alții, nu cumva-i vreun fustangiu? ba chiar apelează la o agenție dc detectivi pentru mai multe informații! când eram în armată, un prostănac a umplut o sticlă cu after shave Pitralon, crezând că era per-manganat, unul dintre băieți a venit de la femei și s-a spălat cu ceea ce a crezut că era permanganat, dar de fapt era Pitralon, ei, trebuia să-l fi văzut după aia cum alerga în jurul barăcilor ca o vită care are nevoie de mulsoare, la fel i s-a întâmplat și bunicii noastre cu un tonic pe care îl inventase doctorul special pentru ea, era un lichid maro pe care îl ținea într-o sticlă lângă oglindă, dar pe vremea aia, câinele nostru avea probleme cu picioarele, și la oglindă, într-o sticlă era si leacul lui, tot maro, ei bine, într-o zi, bunica a băut leacul câinelui, cu un zâmbet satisfăcut pe față, pentru că se aștepta la gustul de zmeură al tonicului ei, dar în clipa în care l-a înghițit a trebuit să fugim după doctor și după preot; o fată m-a rugat odată foarte discret să-i duc o mostră de urină la doctor, dar doctorul a sărit în sus și mi-a zis că trebuia să o aducă ea personal; oamenii au tendința să mă placă, nu pleca încă, îmi spun, tot n-am aflat ce cauți aici, eram popular mai ales la târgurile organizate de biserică, să vii sigur, îmi spuneau, avem nevoie de cineva să se ia la bătaie, glumeau doar, desigur; îmi amintesc cum

stăteam odată pe pod, ținându-mă de mână cu o fată, privind în jos, spre valuri, și în sus spre cerul întunecat și povestindu-i că în orașul nostru sunt treizeci si două de cârciumi, dintre care două-zeci și opt cu femei, cum tot orașul iubește teatrul si că sunt cinci teatre în total, cele mai bune piese erau jucate la Sala Catolică de către o companie de teatru itinerantă care se numea *Actorii din Přemysl,* cel mai mare succes al lor *era. El Tigro,* o operetă mexicană în care rolul principal îl avea fermierul Kopecký care muncea atât de mult cultivând trifoi, încât înainte de piesă trebuiau să îl lege pe o scară și să îl plimbe de colo colo, apoi totul mergea bine, numai că îi era greu să se ridice în picioare după ce îngenunchea să își declare dragostea, totuși niciodată nu a dat greș în a-și interpreta rolul cu mare pasiune, iar odată a cântat cu atâta pasiune încât i s-a desfăcut șlițul, ceea ce a făcut senzație, femeile au vorbit o săptămână numai despre asta, la Casa Poporului, puneau în scenă piese un grup de tinichigii și lăcătuși, piese despre aristocrație mai ales, *Evantaiul doamnei Wantocho-va* sau *Evantaiul doamnei Wînterova* sau cam așa ceva, în fine, pe lord îl interpreta un pictor de semne de circulație, iar când a îngenuncheat, pantalonii strâmți care se asortau cu fracul s-au crăpat și au lăsat la vedere izmenele pe care le purta pe dedesubt, iar când a ieșit la aplauze a fost lovit în cap de greutatea care trăga cortina în sus și în jos, femeile au luat-o razna când l-au văzut întins acolo, au crezut că facea parte din spectacol; odată, la *Perlele fecioarei Serafína,* în Hălek, regizorul trăgea cu ochiul printr-o gaură în cortină să vadă dacă toată lumea se așezase și apoi i-a făcut semn mașinistului să tragă cortina, dar pentru că mașinistul fusese hrănit cu lapte bătut când era mic a tras atât de tare încât l-a ridicat și pe regizor odată cu cortina, iar când regizorul a căzut în fosa orchestrei, publicul a aplaudat ceea ce ei credeau a fi scena de început, iar când au pus în scenă *Raduz șiMahulena,* care începe în întuneric, mașinistul a tras cortina prea devreme, iar Raduz nu si-a dat seama că era trasă și a întrebat: unde ești Mahulena? iar Mahu-lena i-a răspuns, în cur, mă! și toți oamenii din sală s-au amuzat că vor asista la ceva picant, rupt din viață, dar când mașinistul a văzut ce aiureală a făcut, a apucat de frânghie, care s-a rupt, și cortina a căzut în

capul lui Raduz, mașinistul a aprins luminile în sala și din spatele cortinei striga, s-a rupt funia! un succes remarcabil a avut această Mahulena, dar și mai mare succes a avut *Visul unei nopți de vara,* la teatrul catolic, unde jucau numai membrii trupei Přemysl, care se răseseră toți în cap pentru asta, iar una dintre zâne s-a îmbolnăvit de sciatică deoarece piesa se juca iarna, își calculau toate săriturile și foloseau torțe pentru iluminat, dar cel care purta capul de măgar a căzut în fosa orchestrei și a început să strige: mor, mor!, iar publicul a izbucnit în aplauze; un stegar de la noi din regiment, unul la fel de puternic ca Bauer, care ridica o vacă deasupra capului doar de amuzament și care l-a bătut pe Frištenký, mi-a cerut să-i fiu adversar la antrenament într-o zi, când exersam *Parade rechts!* si >

Parade linksliwpxa la baionetă cu inamicul, așa cum ne-am postat, eu dintr-o dată hop-țop, nimeresc cu vârful baionetei în barba lui, de s-a dat peste cap și a avut nevoie de

respirație artificială, pe care i-au făcut-o bosnienii, puteai să-l omori, a urlat locotenentul la mine, dar i-am zis că el îmi ceruse să-i fiu adversar, dar locotenentul mi-a zis că ar fi trebui să fac mai întâi *Vara de rechts* și *Parade links* și după aceea să trecem la *einfacher Stoss,* dar i-am zis; serios acum, nu vă așteptați din partea mea să fac *Parade rechts* si *Parade links* în fata inami-cului, normal că am trecut direct la *einfacher Stoss, a*sta m-a făcut învingător; la noi în oraș era o femeie pe nume Kača Rypová, era uriașă, dar o dansatoare nemaipomenită, iar când venea vorba de bere, putea să bage pe oricine sub masă, dar într-o zi un șmecher i-a pus argint viu în bere și apoi a invitat-o la dans, a fost o priveliște oribilă, vă spun, fiica ei era o ciudățenie, totuși, ea și soțul ei o făceau pe podea, de față cu copiii, i-am văzut și eu pentru că odată am făcut o livrare acolo și m-am uitat pe geam, dar mai mult decât orice îmi plăcea raiul mahomedan cu fete la fiecare nivel,

mahomedanii au de ce să fie nerădători, pe când catolicii se întreabă la ce bun totul, dacă atunci când ajung în rai tot ce fac este să se holbeze la soare, Cristoase! a spus poetul Bondy când unul dintre copiii lui a căzut din cărucior când ieșeam din cârciumă, Isuse Cristoase! cum se face că unii cumpără un kilogram de carne de porc cu ceva bani mărunți, iar eu plătesc cinci sute pentru o felie de pâine? personalul de Steinbruck nu circula într-o zi, așa că am luat rapidul și una dintre controloare a pus imediat ochii pe mine, era o frumusețe, în genul Sýkoro-vei, ei, până să-mi dau seama ce și cum eram deja la clasa întâi, pe oricine altcineva l-ar fi azvârlit din tren sau l-ar fi pocnit în nas cu compostorul, dar mie mi-a oferit o țigară Egipt, iar când un muncitor nebărbierit cu o pipă în colțul gurii a intrat în compartimentul nostru, ea i-a zis: șterge-o, treci la clasa a treia, și l-a alungat, și-atunci eu i-am zis: tot la clasa a treia sunt și eu, dar ea și-a frecat genunchiul de-al meu și mi-a

șoptit la ureche: ce-ai zice să ne petrecem noaptea la Viena; femeile pot fi foarte insistente, iar polonezele sunt campioane la asta, odată, una pur și simplu nu se lăsa dusă de pe patul meu de spital, doctorul a facut-o curvă și târfa, o chema Jadwiga și-i plăceau bărbații mai

mult decât mâncarea, când spuneam eu povești la cârciumă, polițiștii își scoteau centurile și tocurile pentru pistoale și îmi ziceau că sunt fermecător ca un escroc sentimental, si eu luam baioneta unuia dintre ei si ascuteam cu ea creionul ospătăriței, la fel ca Chaplin și nu mă întorceam la berărie până nu faceam turul câr-ciumelor, nimeni nu-mi zicea nimic pentru că altfel săream gardul și o luam de la capăt cu turul cârciumelor, odată, niște comerci-

anti au comandat vin si lichioruri si un

soldat s-a urcat pe masa de biliard și facea tablouri vivante, ba chiar și-a agățat o găleată de apă de organ, un adevărat virtuoz cu alte cuvinte, femeile si-1 mai amintesc si în ziua de azi, unul dintre comercianți

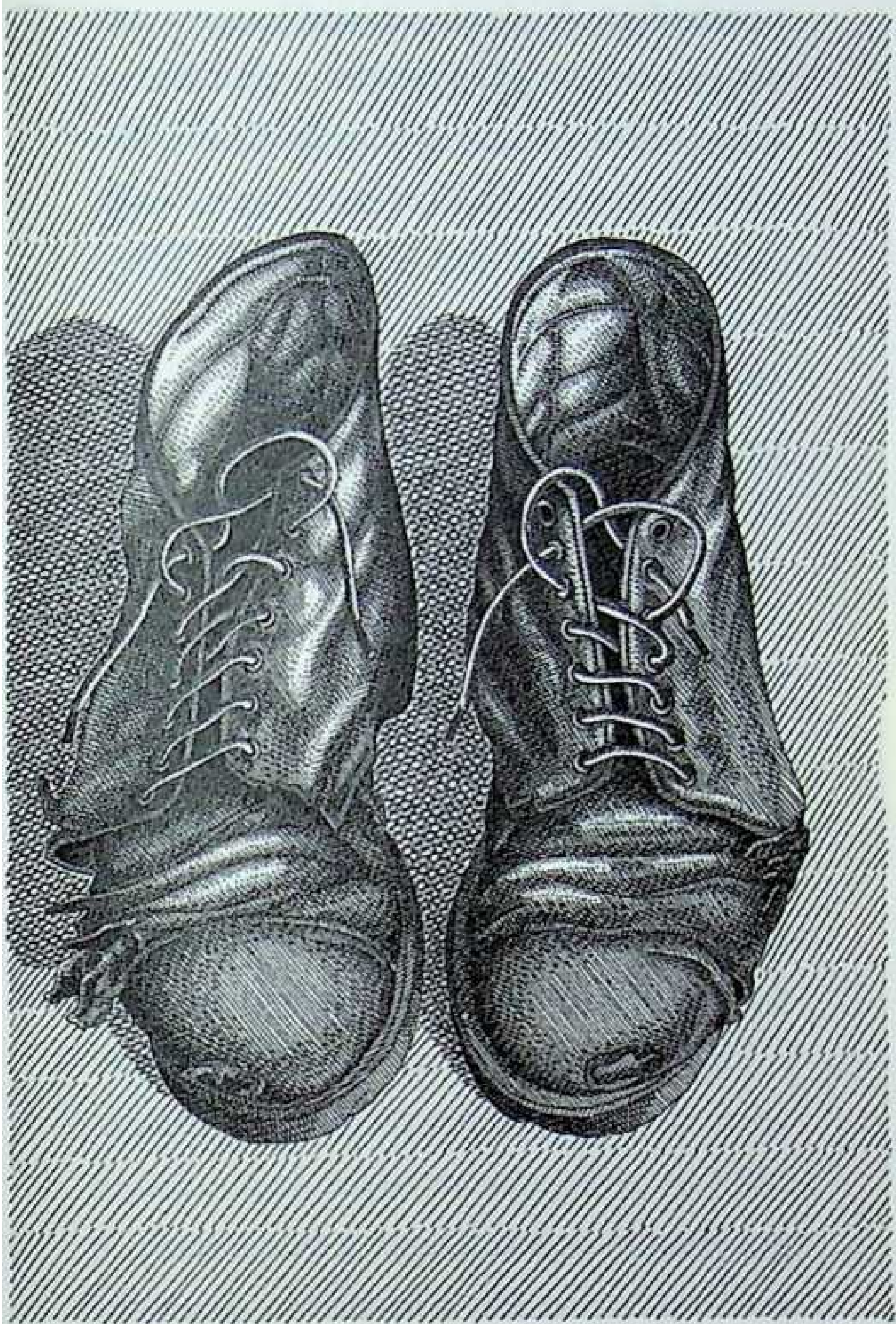
mi-a dat o țigară de la care mi s-a făcut rău și am căzut peste un polițist, iar polițistul m-a cărat până la berărie ca pe o rolă de linoleum; Konůpek, mecanicul de locomotivă care cânta la helicon - heliconul e un instrument cu un muștiuc care seamănă cu >

o oală de noapte - în fine, Konůpek obișnuia să spună că dacă faci muzică în mod serios îți folosești o mulțime de mușchi si » > » » > avea un gât ca de taur, odată, bunicul lui se întorcea prin pădure de la un târg organizat de biserică unde cântase la helicon, când o rafală de vânt a răsucit heliconul în asa fel încât a murit sufocat; odată, Dubov-ský, bijutierul, se întreba oare ce-o face fata lui cu logodnicul ei când el nu era acasă, așa că i-a spus că se duce la film, dar în loc de asta, s-a ascuns sub canapea și a văzut-o când a venit cu băiatul, a văzut încălțările acestuia, și a simțit arcurile canapelei apă-sându-1 pe stomac când cei doi s-au așezat, apoi a văzut hainele zburând, și lenjeria intimă și încălțările legănându-se în aer,

dar cam atât a văzut Dubovský, bijutierul, pentru că unul dintre arcuri i s-a înfipt în gât și oricât a încercat să strige, cei doi n-au auzit nimic din cauza propriilor strigăte, și a trecut ceva vreme până când au strâns canapeaua și au scos arcul din gâtul lui Dubovský, bijutierul, cel care voia să aducă la lumină adevărata înfățișare a Renașterii > > > europene, când Bondy, poetul s-a întors împingând căruciorul cu cei doi copii ai lui, mi-a spus în mare taină că el scrie poezie numai la toaletă, cu o planșetă de lemn pe genunchi și un carnețel sprijinit de planșetă, dar acum copiii au început să meargă și să țopăie pe jos, asta e de-ajuns să-l dea gata chiar și pe Goethe, și el putea suporta multe, în sfârsit, cam asa era, domnișoarelor, eu stăteam acolo pe cutia extinctorului Minimax, si sase frumuseți tolănite la soa-re îmi ascultau poveștile, în timp ce preotul, cocoțat pe stropitoare, sprijinindu-se cu o mână de gard se holba la mine de parcă eram o apariție de pe altă lume, ori eu nu eram decât un cititor fidel al benzilor ilustrate săptămânale și al lui Havlíček și al cărții domnului Batista despre igiena sexuală

Soarele a apus și domnișoara Kamila stă pe scară, mănâncă cireșe și zâmbește, privind în jos, la bătrânul care îi aduce în fiecare zi trandafiri pe care îi rupe din grădinile oamenilor și care îi promite că vor zbura împreună cu aeroplanul până la Viena și Budapesta ca să-i arate toate locurile pe unde-a umblat pe vremea Aus-tro-Ungariei, apoi vor lua rapidul până la Prostějov, să vadă uriașul cavou negru al domnului Weinlich, furnizorul curții imperiale pentru care lucrase el pe vremuri; vor călători cu automobilul până la Kokor, să-i arate casa lui Rimsky, care nu se temea de nimic pe lumea asta, și totuși

s-a dus în regatul lui Dumnezeu, ea își privește picioarele și-i zâmbește bătrânului care își îngrijorează familia pentru că nu se mai spală, așa că de îndată ce începe să plouă îi pun un ulcior în mână, ca să se mai spele cât de cât; bătrânului pe care îl trimit tocmai în celălalt capăt al orașului să cumpere lapte, care nu mai are habar de cât e ceasul si se culcă îmbrăcat, chiar și acum pe căldurile astea poartă trei perechi de pantaloni unele peste altele și un trening pe dedesubt, pantaloni atât de deșirați la manșete încât picioarele îi seamănă cu cele ale unui porumbel, bătrânul ăsta care poartă încălțări pline de noroi și mai multe perechi de șosete, puse abil unele peste altele încât să nu se vadă găurile, bătrânul despre care familia lui zicea că era îngrozitor de timid, ba chiar fricos, care într-o vreme era plin de furuncule peste tot, de care femeile nu faceau decât să-și bată joc, dar el era plin de sentimente

nobile față de ele și un interlocutor atât de curtenitor până în prezent, când ea stă pe scară, în amurg, cu spatele spre fluviul învolburat unde o femeie cu un batic roșu pe cap încarcă o căpiță de fân pe bac, domnișoara îsi dă seama dintr-oda-tă că e o idee bună și începe să coboare punând un picior în fața celuilalt, treaptă cu treaptă, până ce ajunge lângă cele șase coșuri de cireșe culese la prânz, se duce la colibă, ia de acolo o găleată, dă la o parte capacul fântânii și scoate o găleată de apă proaspătă, se spală pe mâini, apoi își scoate bluza pătată de zeamă de cireșe, desface un nasture de la pantalonii scurți, bluza zboară, pantalonașii cad, și eliberată de haine, ea se întoarce și se îndreaptă, goală, spre pajiștea din mijlocul livezii și se spală din cap până-n picioare, iar bătrânul care și-a petrecut toată după-amiaza povestind e așezat lângă ea, într-o stare de prostrație, ținându-și strâns un genunchi între mâinile împreunate și privind prin ea, zăpăcit, încordat și cu tact, în timp ce ea îi dăruiește ceea ce numai o femeie poate să-i dăruiască unui bărbat, se spală în amurg sub privirea lui fascinată...

1. Karel Havlíček Borovský (1821-1856), scriitor, politician și jurnalist ceh.

2. Mařenka Zieglerová (1881-1966), actriță cehă.

3. Emil Holub (1847-1902), medic, explorator, cartograf și etnograf ceh. A făcut mai multe expediții în Africa.

4. Katharina Schratt (1853-1840), cunoscută drept „împărăteasa neîncoronată a Austriei“, a fost o actriță austriacă, amanta împăratului Franz Iosef.

5. Orășel din Austria, loc de pelerinaj pentru catolici datorită unei sculpturi reprezen-tând-o pe Fecioara Maria, despre care se crede că este făcătoare de minuni.

6. Bernard Montgomery (1887-1976), mareșal englez, unul dintre comandanții armatei britanice în timpul celui de-Al Doilea Război Mondial.

7. Anežka Hrůžová, o tânără catolică din satul Věžnička, a fost ucisă în 1899, la vârsta de 19 ani. Leopold Hilsner, un tânăr evreu a fost învinuit de crimă și condamnat.

8. Bedřich Smetana (1824-1884), compozitor ceh.

EDITURA

ART

La Editura ART, în colecția *Biblioteca ideala* au apărut:

Jorge Edwards, *Casa lui Dostoievski* Anita Desai, *Lumina clară a zilei* Galina Dursthoff (coord.), *From Russia ivith Love* Václav Havel, *Scrisori către Olga* Aleksandr Soljenițîn, *Iubește Revoluția*

J.M.G. Le Clézio, *Urania*

Sergio Pitol, *Love Parade*

Venedikt *Lcofccv, Jurnalul unui psihopat* Tennessee Williams, *Un tramvai numit Dorință.*

Pisica pe acoperișulfierbinte

La Editura ART, în colecția *Desenul din covor 2.\i* apărut:

Alfred Jarry, *Superfemeia*

Alfred Jarry, *Suprabărbatul*

Alberto Moravia, *Cum să trăiești cu o soție necredincioasă*

Julien Green, *Leviathan*

Jiří Marek, *Unchiul meu Ulise*

Chloé Delaume, *Locuiesc în televizor*

Luigi Pirandello, *Exclusa*

Raymond Radiguet, *Bal la contele d’Orgel*

Alberto Moravia, *Indiferenții*

Patrick McGrath, *Paienjenel*

Jacques Chessex, *Vampirul din Ropraz*

Alain Robbe-Grillet, *Un roman sentimental*

Malcolm Bradbury, *Omul Istoriei*

Enis Batur, *Mărul*

Almeida Faria, *Conchistadorul*

Gabriele d Annunzio, *Poate că da, poate că nu*

Mia Couro, *Veranda cufrangipani*

Pascale Roze, *Ițic*

Mario Fortunato, *Zilele inocente ale războiului*

Oksana Zabușko, *Studii în teren despre sexul ucrainian*

Vladimír Sorokin, *Inimile celor patru*

Lidiajorge, *Valea pasiunilor*

Bora Cosic, *Rolul familiei mele în revoluția mondială*

Julien Green, *Necunoscutul*

Frații Presniakov, *Ucide arbitrul!*

Alain Robbe-Grillet, *Gelozia*

Jorge Edwards, *Originea lumii*

Patrick Modiano, *In cafeneaua tinereții pierdute*

Carmen Martin Gaițe, *Regina-Zăpezilor*

Olga Tokarczuk, *Rătăcitorii*

Thomas Bernhard, *Extincție*

Catherine Millet, *Lumină cernută. Cealaltă viață a lui*

Catherine Millet

W.G. Sebald, *Inelele lui Saturn*

W.G. Sebald, *Austerlitz*

Serie de autor BOHUMIL HRABAL

O singurătate prea zgomotoasă

Traducere din limba cehă de Sorin Paliga

Texte însoțitoare de

Marin Mălaicu-Hondrari și Dan Coman

paperback

176 de pagini

130x200

Bohumil Hrabal (1914-1997) este un scriitor ceh considerat de mulți una dintre cele mai importante voci ale literaturii secolului XX. Multă vreme, cărțile sale au circulat în samizdat, adunând în jurul lor o comunitate de hrabalieni pasionați, cuceriți definitiv de umanismul tragicomic și umorul savuros al operei sale. In timpul vieții, aproape trei milioane de exemplare au fost vândute numai în Cehoslovacia natală. Mare băutor de bere și mare iubitor de pisici, Hrabal obișnuia să recite la „Tigrul de Aur“, crâșma lui preferată din Praga, pasaje întregi din Nietzsche, Schopenhauer sau Kant. A murit la 83 de ani, după ce a căzut de la etajul unui spital, încercând să hrănească porumbeii.